

NGAY ĐÂY

NĂM THỨ NĂM—THỨ BÁY 20 JUILLET 1940—SỐ 217. GIÁ 0p12

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ : 80, DƯỜNG QUAN THÁNH—TÉL. 874

— Bác Xã ạ, bát đắc dĩ báo của tôi tăng giá.
— Không hé gì ! khi báo chưa tăng giá, tôi
đã mua trữ được vài nghìn số rồi.

Bút máy

PARKER giá 23p50 34p50 50p75.
WATERMANN giá 17p50.
EVERSHARF giá 9p25 15p25 24p50 38p85.
CONKLIN giá 16p50.

KAOLO giá 5p00

KHẮC TÊN. — Có máy điện khắc tên họ vào bút không tinh tiền. Làm quà chép một người bạn một cái bút máy có khắc tên người bạn đó vào tên không ghi nhá và quý bằng.

GỬI KHẮP BỘNG DƯƠNG. — Những bút của bản hiệu gửi đi đều có thư chuyên môn xem rất cẩn thận và mỗi cái bút gửi đi đều có facture gửi số làm bảo đảm.

Nếu dù ở xa mua cũng khôn; ngại mua phải hàng xấu.

MAI-LINH

60-62, Avenue Paul Doumer — HAIPHONG

• Téléphone 332. Boite postale No 4f •

Nhà bán kính và bút mờ từ năm 1932

Ngòi vàng của
◆◆ HOA-KÝ ◆◆

Ngòi Thủy-Tinh

DOCTEUR

NG. MANH THAN

CLINIQUE ET MATERNITÉ

CABINET MÉDICAL

49-51 Avenue du Grand-Bouddha

Téléphone 830

Médecine générale et infantile

Dermato - vénérologie

Rayons X — Rayons U. — V et I.-R

Diathermie — Ondes Courtes

Courants Galvano — Faradiques

CONSULTATIONS

Matin : 8h. à 11h.

Soir : 3h. à 6h.

AN-THAI

GRAND FABRIQUE
DE POUSSÉ-POUSSE

Gặp khi gió kép mra đon,
Đừng xe AN-THAI chảng
con cờ gi.

Có bán đủ cả: Vải, Sám, Llop
và đồ phụ-tùng xe-tay
N. 2, Rue Nguyễn-Trọng-Hiệp
HANOI

Luthart

DÙNG TIẾNG
KÉU
ĐẸP
BỀN

Guitares
Banjos
Violons

Man'dolines et
accessoires de
Lutherie
DƯƠNG THIỆU TƯỚC
57, Rue du Chanvre 57
— HANOI —

DOCTEUR
CAO XUÂN CẨM

tr. la Faculté de Paris. Ancien Médecin
Charge de l'Institut antivénézuelien de Hué
Giúp đỡ mọi bệnh. Chuyên-trị Nội-
thương và bệnh Hoa-liêu

Khám bệnh tại

53 Henri d'Orléans — Hanoi

P ố i ửa Đô g, cạnh hội

(lợp - Thiện) có p'óng

d u ống b e n h

Sách :

NÓI CHUYỆN NUÔI CON

bán tại hiệu Thụy-Ký 08 Hàng

Gai (Rue du Chanvre), Hanoi

Giá Op.35 một quyển

— TẠI HIỆU DỆT —
CỤ'-CHUNG —

Hiệu đang trưng bày nhiều kiểu

Mailot, Slip

đi tắm bể rất đẹp

Trước khi đi tắm xin mời các Ngài,
hãy đến xem qua các kiểu áo mới

CỤ'-CHUNG

100 Rue du Coton, HANOI

Mat dcp nhu' xuân
Ngày xuân về mặt muôn tươi dẹp rực-rỡ, nên
sửa điện, da sê không bao giờ hư như : nê
bắt gió, bắt nắng, giàm săn, to da, v. v...

aimo'my vien
Nên mua máy uốn tóc : 100p.—200p.—400.— đến
1800p.— Máy điện Rayon Violet ; 80p.—150p.

Máy sấy tóc : 25p.—350p.—Máy uốn

lông mi : 0p.90 — 12p.00 Máy điện

Máy điện Massage (soa nắn) : 9p.—

45p.—240p.—Máy làm nở vú

(ngực đàn bà) 40p.—380p. Máy

điện kẹp mũi làm dọc dừa 485p.—

tondeuse điện : 70p.—Douche pul-

M Y
VIEN

A M Y

Thân đều, ngực (vú) nở, dáng đi đẹp. Chỉ dùng
diêm-trang giữ gìn các lối lịch sự. Giá sửa từ
MỘT ĐỒNG. Răng đen, trắng. Uốn rướm tóc.

MY VIEN AMY 26 Hàng Than Hanoi

hiệu hot tóc ?

vérificateur điện 60p.—Vibro Masseur Standart
18p.—Kim uốn tóc thường : 1p.80—
9p.50—Thuốc uốn tóc permanence :
1p.—2p.—3p. Purma (fabrication
américaine) làm lông mi dài cong
Nếu mua máy, xin dặn cách làm
cần thận, chắc chắn. Amy đại-lý
các máy sửa dẹp Pháp — Anh — Mỹ

PHÒNG - TÍCH VÀ PHẠM - PHÒNG

3 HAY LÀ ĐAU DÀ DÂY

Thúc haj nỗi tiếng khắp Đông Dương
giống kien rất nhiều cùn ơi thật lắn

Khi đầy hơi, khi tức ngực, chán cơm, không Con chim
biết đối, ăn chậm tiêu, bụng vỗ bình bịch. Khi ăn uống rồi thi hay ợ hơi hoặc ợ cheo). Thường khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng nồi hòn, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người thường ngao ngán và mệt mè, buồn bã chán ăn, bị lâng nâm sắc da vàng, da bụng dày. Còn nhiều chứng không kể xiết. Một liều thấy đỡ chịu hoặc khỏi ngay. Liều một
bát uống ły 25. Liều hai bát uống ropy 45.

Vụ định Tân án tú Kim tiền năm 1928

Bại lý phát hành toàn tỉnh Hanoi: AN HÀ 13 Hàng Mã (Cuivre) Hanoi
Bại lý phát hành khắp Đông dương: NAM TÂN 100 phố Bonnai, Haiphong
Có linh 100 đại lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung - Nam - Bắc Kỳ - Cao
mên và Lào có treo cái biển trên.

tiêu thuyết của BACH - KIM

giá 0p 25 trước 0p 16

Ở đời này, biết bao nhiêu người không có đồng tiền mà phải điêu đứng, trái lại cũng có nhiều người không thoát khỏi khốn đốn khô sở về nỗi dã săn có đồng tiền trong tay!...
MINH - PHƯƠNG xuất bản

dã có bán **một
thanh-niên
trác táng**

TÙ SÁCH MỚI

Tổng phát hành tại Bắc-kỳ :

LIBRAIRIE CENTRALE
60, Bd Borgnis Desbordes, HANOI

**Éditions
choisies**

Xuất-bản hàng tháng
những tác-phẩm hay

Danh in:

rượu cành chè uống mà say!

tiêu thuyết của Nguyễn khắc Mẫn. Giá 0p.35

Danh in xong:

ái-tình

XÉT THEO TÂM-LÝ VÀ Y-HỌC. Ngót 200 trang giảng giải những điều quan hệ về ái-tình. Nói rõ về say mê, cảm đỗ, khiêu dâm, hòn, tán và trinh, hai trái tuyệt lè, kén vợ, kén chồng, gian lận, thất tiết, cùng những điều cần thiết mà nam nữ thanh niên phải hiểu rõ để giữ gìn sức khỏe và gayne hanh-phúc gia đình. Chẳng phải là dâm thư, đó là một cuốn sách giấy về ái-tình, mới lạ hơn hết các sách đã có, do giáo sư Thủ an soạn rất công phu. Giá 0p.55.

người, ngợm!

tập truyền-thần các nhân-vật ở xã-hội hiện-tại, của Tam Lang. Giá 0p.25

đời vô định

tiêu thuyết của Phạm ngọc Khôi. Giá 0p.10

cô gái giặt sa

tiểu sử Tây Thi do Hồ Lãm, dịch Giá 0p.35

bức thư của người không quen

một văn phẩm kiệt tác của văn hào Stefan Zweig, do Lan Khai dịch.

Mua sách hàng năm tức là khuyến khích nhén lối, và góp sive vào sự gây dựng văn chương Việt Nam (Được trừ 10%), và không phải chịu trước phí).

Thư từ gửi về:

M. NGUYỄN GIA VĨ
62, Hàng Cót — HANOI

Võ đức Diên

và

Nguyễn văn Nghi

KIẾN TRÚC SƯ

8, Place Negrer

◆ HANOI — Tél. 77 ◆

Kính Thuốc

Kính hiệu **Filocros** là
hang tốt nhất để di ngoài
nắng, giá từ 4p. trở lên. Bán
dù thử kính lão (viễn thị) và
cận thị. Có nhiều kiều gọng
nhựa, gọng kẽm, gọng vàng
rất đẹp và chắc chắn. Có
máy lắp mắt kính và chửa
gọng kính.

Gửi linh hóa giao ngan

đào lập

87, Hàng Gai, Hanoi

— mới xuất bản —

**2 BÀI VÕ
SỰ TỬ CÔN CẦU**

và nhiều miếng hiểm độc để dạy
hai người đấu với nhau. Mua ngay
Sách dạy « HỌC ĐẤU VÕ TÀU » giá 0p.60
HANOI — NHẬT-NAM THỦ QUÁN — 19 Hàng Điếu
Mới xuất bản — Do SƠN - NHÂN soạn

**TRICOTS
CHEMISETTES**

La seule maison qui pourrait
vous fournir ici, en Indochine
des articles en Bonneterie de
choix, en grosses quantités et
♦ au meilleurs prix. ♦

C'est la Manufacture
CU' GIOANH

60 - 70. Rue des Eventails, Hanoi

Fournisseur en Gros de tous les Magasines et Bazars du pays.

Bệnh tinh

Mắc bệnh lâu, giang mai, hạ, cam,
hết xoài, vẫn vẫn chỉ nên tìm đến

dúc tho dưỡng

131, Route de Hué — HANOI

mà chửa khoán hoặc uống thuốc sẽ
được khỏi chắc chắn. Thuốc không
công phat, không hại sinh dục.

Nhà thuốc nhận chửa nhiều bệnh
rất linh nghiệm.

CON ONG

Con ong chỉ là con sâu bé nhỏ,
Nhưng vốn dòng sâu bọ dân anh.
Nó ăn thức sạch, ở nơi thanh,
Trời lại phú cho tính tình cao quý.
Len lỏi vào hương, lẩn mình vào nhí,
Nó chỉ sống bằng tinh túy của trăm hoa.
Ông biết hợp dàn như một quốc gia,
Có quân, có chúa rất là trật tự.
Dân ong phần nhiều là thuyền tho,
Nước nhà ong theo dân chủ cộng hòa.
Chúa tể ong là vị « Chúa bà »,
Kiếp ong chúa an hòa, sung sướng tệ :
Chỉ có việc ăn, chơi và đê,
Còn việc sơn hà dàn dân bêIo toan.
Dân ong nhiều đức tính khôn ngoan,
Đang làm mẫu để dân gian phục mến.
Ông có đức cẩn cù, tiết kiệm,
Kiểm thừa án, lại kiểm để phòng xa
Lúc mùa đông gió bắc, hết nhí, tàn hoa,
Sẵn lương thực để đợi mùa hoa nở.
Ông rất mực tận tâm thờ chúa,
Đạo chúa tội một dạ trung thành.
Chúa rủi khi gặp việc chẳng lanh,
Quán hộ giá đến hy sinh tính mệnh.
Chúa bị, giam cầm, dù ở nơi hẻo lánh,
Cả đoàn dân đều cất cánh tìm theo.

TÚ MỚI

Thủy loan

Năm Thìn thật là năm ta biển,
Loạn Âm rồi lại đến loạn Dương,
Cả miền thủy phủ Long Vương,
Cũng lây loan nỗi. Điện cuồng chiến tranh !
Vua Thủy thấy tình hình thế giới,
Khắp năm châu rắc rối lung tung.
Nghĩ buồn chẳng lẽ ngồi không,
Cũng bèn gáy sự dùng dùng quấy chơi...
Ngài dâng nước lên nơi man nguyệt,
Kéo thủy binh lên thác xuống ghềnh,
Tràn vào núi dò rừng xanh,
Làm cho bặt rẽ, dò cành cây to,
Cốt kiềm trác gỗ chò thực tốt,
Để khuân về làm cột thủy cung.
Chúa Rừng thấy việc làm hung,
Tam bành lục tặc dùng dùng rập lên,
Nỗi mưa bão khắp miền rừng rú,
Quyết ra oai chống giữ sơn lâm.
Ngài dùng chiến lược rất thâm,
Đánh bằng thuốc độc, hại ngàn thủy binh:
Bảo làm rụng lá cành mần-dè,
Nhựa ngâm ra độc địa đầy sông.
Làm cho quân của vua Rồng
Cùng là thủy tộc, một vùng thương giang,
Chết trôi biết cơ man mà kẽ
Chỉ vì ngài Thủy-té tham ô,
Kéo quân di cư rõ gỗ chò,
Làm cho nước lặng bỗng ồ phong ba.
Thì trên cõi Trần ta cũng vậy,
Bốn phương trời dương rập lửa binh,
Chết oan hàng vạn sinh linh,
Duyên do cũng nã chuyện tranh gỗ chò.

TÚ MỚI

CHUYỆN

Ma làm

CÁC bà đồng bà cốt chó voi lo :
Nước Nam vẫn còn là nước Nam, nghĩa là vẫn còn là giang sơn
của thần, thánh, ma, quỷ... và
những dâng thiêng liêng tương tự
như thế.

Một ví dụ. Bà cụ Ng-thị-Vượng, người lính Bắc-giang, năm nay đã
ngoài bảy mươi, hổng một hôm gần
đây lên con sốt nói mê sảng luân
mồm.

Nếu ở nước khác thi có lẽ con
cái cho là bị cảm, cần phải mời
thầy thuốc đến chẩn mạch bốc
thuốc. Nhưng may cho bà cụ lại
sinh ở nước Nam ta và sống trong

một gia đình biết theo cõi tục. Con
trai thầy bà cụ như vậy, biết ngay
rằng có « ma làm » và cần phải
nười thầy cúng đến trừ tà ngay tức
khắc, bà cụ mới có thể khỏi được.

Thầy cúng đến, lấp đầu cúng lễ
rồi mượn via đức Thánh Trần cùng
những đức thánh khác uôi danh là
bắt nạt được ma, đứng dậy hò hét
quát tháo như tướng Quảng lạc,
đoạn cầm roi đến giục bà cụ để
đánh con ma... Nhưng con ma nó
ăn nupper trong người bà cụ nên thầy
cúng đánh phải vụt bà cụ để đuổi
con ma ra. Vụt được vài ba roi,
thầy bà cụ nắm im không nói mê
sảng nữa, thầy cúng cho là con ma
sợ oai thầy, bèn dác trí đánh già.

Đánh ta xong, thầy nhận tiền ra

--Hôm qua tao đứng trên cái
gác này, tao cúi đầu không xuống,
Cái đầu của tao to và nặng quá,
nó rơi xuống trước rồi kéo cả
thân hình tao xuống luôn.

về, dặn rằng bà cụ thề nào cũng
khỏi, vì ma bị đòn đau sợ phép
đá trốn đi mãi rồi.

Lạ thay ! đến buổi chiều hôm ấy,
con ma lại không sợ phép thầy
khiến bà cụ kêu rên một hồi rồi
tắt thở.

Nhà chức trách không biết cao
phap của thầy cúng và việc thần
thánh và ma quỷ, đã cho bắt thầy và
đó cho thầy cái tội đánh bệnh nhân
đến bỗ mạng.

Thực ra, thầy có tội gì đâu. Thầy
cũng như bệnh nhân đều tin một
cách chắc chắn rằng có ma nó đến
ăn nupper trong người bệnh nhân,
chính nó rên khứ khứ và nóng hỏi
hồi. Mà nó đã đến đó, chỉ có một
cách là dọa nạt nó, rồi đánh đậm
nó là nó phải đi : kè như vậy thật
là lý luận lắm rồi.

Chỉ phiền một nỗi nó không có,
mà đầu nó có, nó cũng không phải
là đứa trẻ lên ba mà đánh đuổi nó,
nó phải chịu. Nhưng nếu người
nào cũng nghĩ thế, thì còn gì là
ma, là mãnh, là thần, là thánh ;
các ông thầy cúng, các bà đồng bà
cốt còn lấy gì mà sống được ; và
nước Nam còn đâu là nước Nam
nữa.

Cho nên, bắt tội ông thầy cúng
kia cũng không có hiệu quả gì cho
lắm. Tội là tội ở các ông ma, ông
mãnh, ông thần, ông thánh, chỉ có
việc đáy họ như vua Lý thái Tổ đáy
ông bụt ngày xưa, đáy họ đi thay
mái bên Tầu, bên Lào, là ta hết sự
mê tín, mà đã hết sự mê tín dì
doan thì các ông thầy cúng cũng
phải xoay nghề khác, di kéo xe hay
kéo cày mà kiếm ăn thôi.

T. V,

Một ván đe trọng yếu

CHÚNG TÔI được tin rằng hiện
nay một số người đang đe
tâm đến một vấn đề rất trọng yếu
và rất khó giải quyết.

Bọn người ấy bắn khoan lâm.
ít lâu nay, họ thường hội họp
để bàn định, để nghị luận, để chất
vấn, để giải đáp và để rồi rút cục
vẫn cứ bắn khoan hoài.

Nhưng cái vấn đề trong đại và
rắc rối kia là vấn đề gì ?

Sau những cuộc điều tra rất công
phu, chúng tôi đã khám phá được
sự bí mật.

Bọn người bắn khoan ấy là những
nhà đánh tồi lóm có tiếng. Và cái
vấn đề họ cần phải giải quyết là :
1) làm thế nào cho bài tồi lóm có
thể chơi trên bàn được (vì đánh
trên giường rất bất tiện cho người

NGÀY NAY

GIẢI TRÍ...

Xin khát đến kỳ báo
sau.

L. T.

KHANG

—Đi ra cho người ta đóng cồng.
—Được cứ đóng, tôi đã thấy lạnh lạnh rồi.

XA GĂN

mặc quần áo tây); 2) làm thế nào để khi tờ tóm không đủ nắm người chơi cũng vui và không khó chịu như bị từ; và 3) tìm một tên

gi vẫn vẻ khác để thay cho cái tên « Tờ tóm » thô lỗ kia.

Có lẽ chỉ nay mai họ sẽ giải quyết xong.

Chúng ta sẽ được thấy một cuộc cải cách lớn.

L. T

Việc thế giới...

T HẾ giới hiện giờ đương đến một độ đương quan trọng: những việc xảy ra có thể thay đổi được tình thế của khắp các nước trong hoàn cầu, của cả nhân loại. Ở cuộc công kích lối lao sấp đến của Đức đối với Anh, sẽ định đoạt số phận của hàng nghìn triều người; bên này, cuộc chiến tranh Trung Nhật, kéo dài đã mấy năm nay, đã đến

một bước can hệ, và tình thế của Á châu rộng rãi, trên đó chen chúc bao nhiêu giống người, rồi cũng đảo

lộn lộn.

Riêng chỉ có một quang trời Nam này đã vẫn bình tĩnh; nhưng trước những sự thay đổi lớn lao sắp đến là không khỏi bân khoan và thấp thỏm. Chúng ta đứng làm khách xem những việc xảy đến, mà chúng ta cảm thấy cái quan trọng và mạnh mẽ vượt qua chúng ta. Thế giới sôi reo như mặt biển nước, ở bên ngoài..

T. S

... và việc trong nước

Sự hoạt động của Vua Bảo-Đại — Các báo (bên ta) đăng tin rằng ngày 9 Juillet, Vua Bảo-Đại, có ông Thượng thư bộ Tài chính Hồ đặc Khải di hộ giá, đã đến thăm non Bach-Ma, một nơi nghỉ mát mới, 1500 thước cao, ở giữa quang Huế và Tonrane.

Nhà Vua đã đi thăm nhiều nơi khác nhau, và đã xem xét kỹ lưỡng chỗ dâng riêng cho chính phủ an-nam.

Năm nay mưa nhiều, và tất nhiên nước các sông lại lên to. Cái hoa của một vụ lụt lại treo trên đầu các lương dân, khiến ai nấy đều lo sợ.

Nhưng xem ra tình hình dễ điều năm nay vẫn vững lâm chưa có gì đáng ngại. Và sở công chính đã bắt đầu thi hành những phương pháp rất nghiêm ngặt và chặt chẽ, để trông nom và đề phòng.

Ông Phạm Lê Bồng, viện trưởng viện Dân Biểu Bắc Kỳ, vừa được cử làm hội viên của Ủy ban thường trực trông nom đề điều.

(Xem tiếp trang 18)

Hanoi...

36 Phố Phường

QUÀ... TỰC LÀ NGƯỜI

CHÚNG TA đã lần lượt đi qua các thứ quà rong ở Hanoi, cả quà ngọt như đường mía lẵn quà mặn như muối Trường Lâm. Tất cả những thứ quà đó chứng tỏ cái thay đổi lầm mâu của sự thường thức của người Hanoi, cái phong phú và cái tế nhị vô cùng. Có cả một chút ưa thích cái quá đáng, cái rờn rợn, thế nào nỗi? cả một chút tà biếu nữa. Ớt thì thích ớt rất cay, cà cuống bì rất hăng, chanh thì ưa thứ chanh non cõm. — Trong cái chua dẩm dứt của nước bún ốc, trong cái béo ngọt của thịt lươn, trong cái vị khai nồng của sứa đỏ. Biết đòn hưởng cái thú minh làm ghê mình, như ăn mờ chua với gừng, khẽ dầm với nước mắm, chứ không bằng thắn, không chân thật như quà mộc mạc và giản dị các nơi, làm bằng gạo mới, đồ nành — những món quà lương thiện không đánh lừa vị miệng và dạ dày. Nhưng người của Hanoi 36 phố phường phúc tạp hơn, và đáng yêu hơn cũng vì chỗ ấy.

Ngày trước, ngày tôi còn nhỏ, đã được thường thức một thứ quà rong đặc biệt, gọi là bánh bột cười. Gói quà phong giấy trơ như phong thuốc lão, nhưng phong hơn. Giá cũng rẻ: có một xu hai phong. Kép bán hàng là một người đàn bà có tuổi, mắt sắc và miếng tươi, đơn dã mời chào các cậu bé ở trường về hay thư thần chơi ở vè hè. Ấy hình dung người đàn bà ấy tôi chỉ còn nhớ được có thể, vì không ai được trông thấy người ấy hai lần.

Xin mãi mới được đồng xu mới, tôi vội vàng và hì hùng ra mua thứ bánh lật lùng ấy. Bem vè mở ra khoe với mẹ, thì chỉ thấy bay ra... hai con ruồi. Nó bay dù mắt. Tôi ôm mặt khóc, còn cả nhà thì nỗi lâu em. Nhưng tưởng mất một xu mua được trận cười (tuy cười mình) tưởng cũng là không dắt và con mụ kia thật đáng thường tiền vì đã biết đánh vào trúng cái lồng ham lợ của trẻ con Hanoi.

Những cái trò lè dẹp dẽ ấy nay mất dần đi... Sự sành ăn, và cái thường thức của người nơi vần vật, đã kém sắc sảo, ý nhị rồi chẳng? Có thể mới ra đời được những thứ phục linh cầu xanh đỏ và nảy nhót, nhưng thử kem « Việt Nam » và « Haiphong », và « Thượng hải » và trăm thứ bá dẩn, vừa ngọt vừa tanh, cái thứ ghê gớm « chè châm châm (!) glacé !! »; còn cái thứ kẹo rắn như đá núi Cai Kinh của chủ khách đậm hai thỏi sắt vào nhau làm hiệu, cái thứ thịt bò khô với cù cải (hay du dù?) đậm đậm, chở thêm ít phàm đỏ, một thứ quà bần thiu và độc vô cùng mà các học trò Hanoi hayưa thích... Tôi còn tha thứ hơn, cái thứ « kẹo vừng, kẹo bột » ngày xưa, tuy nó không ngon, nhưng ít ra cũng đem lại cho phố phường Hanoi

cái tiếng rao kéo dài và hơi buồn của lũ trẻ bán hàng.

VÀI THỨ CHUYÊN MÔN NỮA

Chút nữa thì tôi di hết những thức quà đặc biệt của Hanoi mà không nói đến cái thứ bánh tôm nóng, đã là sở ước và thú vị của suốt một đời học sinh. Lúc bấy giờ đương là mùa rét. Gió bắc lạnh thổi vi vu qua khe cửa nhà trường, làm thâm tim mỗi và cong tay vài chục cậu học trò trong lớp. Càng sung sướng biết bao khi ra ngài công trường, ngồi xum quanh nhín cái chảo mỡ nóng của bác hàng bánh tôm bốc hơi trên ngọn lửa.. Rồi hồi hộp chờ đợi bác đang cái đĩa bột trắng, dề lên trên hai bàn tay khô, diêm thêm mấy nhát khoai khoai cùng với cơn gió lạnh phía Bắc về... Chiếc kéo của bác bán hàng thoan thoắt cắt nhỏ ra từng miếng, chúng tôi không kịp so sánh, đã hối bác rót nước chấm có dấm chua và ớt bột thật cay. Và chúng tôi ăn trong lúc bánh còn nóng hổi hôi, bỏng cả miệng, cả môi, cả lưỡi — chảy nước mắt vì ớt xông vào cổ họng, xoay xoay cho vị bánh đượm đượm lâu. Ngon biết chừng nào!

Cái hàng hái, ngôn ngữ ấy, bây giờ không còn nữa, và dẫu ta có muốn cũng không trở lại nào. Mỗi tuổi có một cái thích khác nhau, (và không ích gì lấy ở đây ra những điều triết lý).

Cái vị bánh tôm mạnh mẽ bao nhiêu thì cái thứ bánh sau đây lại dịu dàng bấy nhiêu. Tôi muốn nói thứ « bánh bò chè » trắng như sứa và nhẹ như bông... Không phải thí bánh của bất cứ người bán hàng nào, nhất là không phải của các người bán hàng annam, chỉ đem ra những cái bánh vừa nặng bột vừa chua. (Một lần nữa, nhận thấy cái kém của người). Nhưng là thứ bánh bò của một chủ khách người tầm thường, nếu không hời lùn; chủ chỉ bán buổi sáng, vào quãng từ 7 giờ đến 9 giờ, và chỉ quanh quẩn đi trong mấy phố gần trung tâm Hanoi: hàng Bè, Gia Ngư, hàng Bạc, hàng Buồm..., với một thứ tiếng rao riêng. Bánh chả bán 2 xu một chiếc; đó là thứ bánh hình tròn, to bằng cái đĩa chén chè, và phồng hai bên tựa như chiếc bánh đúc nhà quê.

(Xem tiếp trang 16)

Thạch Lam

MỘT TRANG PHÓNG SỰ bằng tranh của TÔ - TỦ

(xem trang 17)

HÁT Ả ĐÀO

của nhạc-sĩ NGUYỄN XUÂN-KHOÁT

(Tiếp theo)

Am-thể trong lối hát « Ả-dào »

NGUYỄN NHÂN thứ ba sự linh hoạt của lối hát « Ả-dào » là sự dồi giọng.

Trong lối hát « Ả-dào » không mấy bài là không dồi giọng. Nguyên có bài hát mờ ngắn ngón như thế mà cũng dồi giọng tới hai ba lần. Còn bài Tý-bà, Thiên-thai, Thétnhạc cũng đều có dồi giọng cả.

Khi một bài hát mà dồi giọng thì ta nhận thấy rằng ta không được mân nguyên nghe thấy cái « tiếng » mà ta đương ao ước muốn nghe, ta thấy rằng có một tiếng khác đến đúng thay vào cho tiếng đó ; nghĩa là khi ấy có, hoặc là, một vài tiếng lạ lạ, hoặc là, cũng những tiếng mà ta vẫn nghe thấy nhưng đứng theo một thứ tự riêng, đến làm đổi địa vị của các tiếng trong đoạn chưa dồi giọng.

Tôi vừa nói tới « địa vị » của các tiếng trong giọng hát bởi vì những tiếng đó đã lấy ở một « giấy », một « hàng » tiếng đứng theo thứ tự cao thấp, từ một tiếng nào đó cho tới cũng một tiếng ấy ở vào bức cao hơn. Mỗi một tiếng đó có một chức vụ riêng tùy theo cái công dụng của nó trong một giọng hát, và lẽ tất nhiên tiếng đứng đầu « g ấy » là trọng yếu hơn cả.

Tôi không cần phải nói, chắc các bạn có học đài chút âm nhạc Âu-tây cũng biết được rằng « giấy » tiếng tôi vừa nói đó là một « gamme » (âm giai).

Nhưng mà mỗi một lối âm nhạc lại có một kiểu « âm giai » riêng ; nghĩa là mỗi một dân tộc lại có một cách riêng, theo khoa học, theo tập quán hay theo tính tình, để đặt các tiếng vào quãng giữa hai tiếng đồng thanh mà khác bắc kia cho thành một âm giai. Cho nên Âu châu có kiểu của Âu châu, và Á đông có kiểu của Á đông ; thương cò có kiểu của thương cò và cận đại có kiểu của cận đại.

Và sau khi sự cao thấp của các tiếng đã nhất định, mãi mãi như âm nhạc Âu châu hay trong một lúc như âm nhạc Á đông, thì mỗi một âm giai, tùy theo sự cao thấp của tiếng đứng đầu « giấy » và tùy theo kiểu có một tính cách riêng.

Cho nên nói đến « am-thè » là tôi muốn nói đến tính cách của giọng hát kia đã viết ra bằng những tiếng của một « âm giai » nào. Và ta có thể dùng danh từ : « dồi am-thè » hay là gọi ghê hơn : « chuyền âm » thay cho danh từ : « dồi giọng » mà ta thường dùng.

Lối hát Ả-dào là một nghệ thuật rất thuần túy.

Tiếng nói và cách hát :

« Mỗi một dân tộc có một lối hát riêng. Người ta trên thế giới không có thể nào cùng hát một lối được. Cách hát của một dân tộc nào thi cũng phải liên lạc với thứ tiếng nói của dân tộc ấy. Bởi thế nên nghệ hát « độc thanh » (vocalisation) của người « Ý » (Italien) thi tiến bộ lên cực diêm là vì tiếng nói « Ý » có nhều nguyên âm (voyelle) mà giọng nói thi lại nhịp nhàng mềm mại ; mà nghệ thuật độc thanh đối với người Đức thi không tiến bộ được. Tiếng Đức là một thứ tiếng trúc trắc có nhieu tiếng phụ âm (consonnes).

(Xem tiếp trang 18)

KHANG

- Nếu tôi trúng cử nghị viễn
thì anh chào tôi thế nào ?
- Lạy quan nghị ạ !
- Tôi không dám.

Những truyện vui trên xe lửa

NGƯỜI BÁN DẦU

của Khái-Hưng

TOA xe lửa không bao giờ hợp với tên nó bằng hôm nay

Thực là một cái lò đốt lửa, trong đó ném chát, lộn xộn người và vật. Trên hai hàng ghế đối diện, hành khách đán ông, đán bà, người già, con trẻ chen chúc nhau ngồi. Khoảng giữa, một đồng valy, bò, thủng, gói, lồng gà, lồng vịt nằm ngỗng, chồng chất lên nhau. Dựa vào mở hành lý ấy, một cái xe đạp, trên tay lải úp một cái mũ lính bọc vải vàng. Những chỗ sàn xe không có cái gì đặt lên đều bị người chiếm hết, hoặc ngồi phạt hoặc đứng vén nhau.

Sau những tiếng kêu rền rít, con vật mênh mông dừng lại trước một ga xếp. Tức thi người ta nghe thấy ở hai đầu toa những lời cãi cọ, van xin, nguyên rủa, văng tục văng nhác. Rồi lần người đứng bị chen, bị dồn chặt thêm lại trong khi xe bắt đầu từ từ chạy. Bỗng trong đám đông người ta thấy một cảnh tay gio lén, bàn tay cầm một gói nho nhỏ. Rồi lời diễn thuyết cao : « Thưa các quý ông quý bà đi tàu đi xe... » Đó là một người bán dầu đi làm quảng cáo cho một hiệu dầu của người Tàu nên tiếng nói cũng lơ lớ theo giọng lúi : « Thưa quý ông quý bà dầu là già hai hào, bán hiệu chỉ bán chiêu hàng có một hảo thói. Bán có một hảo lại biểu thêm một cái quạt (một cái quạt Sombay xoè ra và giơ lên kèm với lô dầu). Lên các quý ông quý bà không láy quạt, bán hiệu xin biểu bánh xá phòng thơm ! » Rồi họ không chịu đe bụng sự ngò vực của họ, họ đem ra bày tỏ với người ngồi bên : « Bà ạ, dầu giả hiệu đấy, mua làm gì ! » Vì thế, bác bán dầu tuy đã đứng cao lên cái hòn gỗ của một bác quyền để nói cho được đẽ dàng, hàng cung bác vẫn không có khách mua : « Thưa quý ông, quý

dòm, thế mà bán hiệu chỉ biểu không... »

Một hành khách gọi, ló mè dòi xem. Thế là lợ đầu và bánh xá phòng chuyền tay người này người khác từ đầu cho tới cuối toa để lại trả về tay người bán dầu. Các bác nhà quê hình như ngờ vực cái giá quá rẻ. Họ nghĩ thăm : « Chả có lợ nào dầu thực hiệu đã bán bằng

nửa giá thường, người ta lại còn cắp thêm một bánh xá phòng thơm ! » Rồi họ không chịu đe bụng sự ngò vực của họ, họ đem ra bày tỏ với người ngồi bên : « Bà ạ, dầu giả hiệu đấy, mua làm gì ! » Vì thế, bác bán dầu tuy đã đứng cao lên cái hòn gỗ của một bác quyền để nói cho được đẽ dàng, hàng cung bác vẫn không có khách mua : « Thưa quý ông, quý

bà, lợ quý ông quý bà không bằng lòng bánh xá phòng thơm thí bản hiệu xin biểu cái bút láy » Đó là một cái quần bút đồng mạ kẽm, một đầu cầm ngồi, một đầu cầm mâu bút chí. Bác bán dầu lắp vào lát ráo mài nhưng chẳng một ai muôn xem. Người ta còn dương châm chู vào cái cốc sát đựng đầy nước vối của một thằng bé bán rau. Xe dừng quá, thằng bé không lên đì được, phải đứng một chỗ để chờ hành khách chuyền tay lát ráo đưa cốc cho nhau...

Bác bán dầu giận dữ ngưng lại, mặt hầm hầm, mắt đăm đăm nhìn cái ấm sál nhẹ của thằng bé, như nhìn một vật nhỏ mọn lì lợm. Rồi bác khinh bỉ xếp các vật nào cái và ly da của bác để rời sang toa khác. Nhưng vì bác đã nói nhiều quá, lại phải luôn luôn cất cao giọng để lối quảng cáo không bị lắp trong tiếng xe hoả chạy rầm rầm, nên cõi bác khô ráo. Bác nghĩ ngay đến công hiệu của một cốc nước. Bác liền hách dịch gọi : — Bé con ! bán cho tao một cốc nước vối.

Thằng bé từ nay đến giờ vẫn yên lặng bán hàng. Nó yên lặng rót một cốc nước đầy và yên lặng đưa cho bác kia. Bác ta uống một hơi cạn, rồi giơ cốc bảo rót nữa. Thằng bé con khẽ hỏi :

— Tại ông nói nhiều quá nên khát nước ? Ông có bán được lợ nào không ?

Người bán dầu không thèm đáp, đưa trả một xu rồi khó khăn lách minh sang toa bên. Một phút sau trong tiếng rầm rầm của xe lửa chạy người ta đã thoáng nghe thấy từng mầm cầu quảng cáo : « Thưa quý ông, thưa quý bà... ». Mấy người hành khách lắng lè nhín nhau mỉm cười. Một người nói : « Cậu bán nước vối chả cần quảng cáo một lòn mà hàng chạy ầm ầm ! »

— Ai nay cười vui sướng.

KHÁI HƯNG

LỜI KHUYÊN BẢO

NHỮNG NGƯỜI MỚI VIẾT VĂN

(Tiếp theo)

Khách nô

CHẮC các bạn còn nhớ một cái hi kịch đầu đê là « Thiên tài và hồn độn » — Bảo rằng: Sự hồn độn thường đi đôi với thiên tài, cái đó chỉ tỏ ra rằng thiên tài mạnh ghê gớm lắm; khôn thay, đối với nhiều thanh niên, cái đầu đê ấy lại không phải chỉ một sự bất thường, mà một sự bắt buộc.

Goethe có khách nô chẳng, sự đó tôi lấy làm ngờ lầm. Cả Hoffmann nữa, anh chàng Hoffmann không có trật tự, lung tung trong các sự cần dùng, lúc nào cũng ao ước thoát ra được, và sau cùng chết giữa lúc mà một cuộc đời rộng rãi hơn khiến cho thiên tài anh ta có thể nãy nô được.

Vậy thi chặng bao giờ nên có khách nô, nếu bạn muốn, thì nên giả vờ rằng có, (1) ấy tôi chỉ để cho bạn tất cả được có thể thôi.

Nhân tình

Nếu tôi muốn theo đúng cái luật nó thống trị có trật tự lịch thiễn lần trật tự với chát, tôi bắt buộc phải liệt vào hạng các dân bà nguy hiểm cho nhà văn, người dân bà lương thiện, người dân sinh viết văn, và người dão bài; — người dân bà lương thiện, bởi vì họ bắt buộc phải thuộc về hai người dân ông, và bởi họ là một món ăn rất xoàng cho lùn hòn

(1) Giả vờ rằng có? Ở bên ta thì các nhà văn không cần đến sự giả vờ ấy, vì cái lẽ giản dị rằng họ đã có sẵn rất nhiều khách nô rồi. Có phải đây là một điều đáng an ủi chăng? Nếu chúng ta không có tài, it ra chúng ta cũng có nhiều khách nô. (Lời người dịch)

Sắp có bán

LẠNH LÙNG

(lái bản)

của NHẤT - LINH

Giá 0\$50

ĐA TÌNH

Nghìn bỗng sáng, bình minh se chỉ thăm
Duyên lòng tôi buộc đậm với xuân tươi;
Thuở xưa kia là con của mặt trời,
Tôi có lửa ở trong mình nắng đong.
Tôi muốn chửa cho tôi lành bệnh sống,
Đem tuyêt sương lời lẽ buốt vào gan;
Tuyêt sương mòn, băng giá cũng chói tan;
Tôi là lửa chảng bao giờ biết nguội.

Tôi đã yêu từ khi chưa có tuổi,
Lúc chưa sinh, vơ vẩn giữa luân hồi;
Tôi sẽ yêu khi đã hết tuổi rồi,
Không xương vóc, chỉ huyền hồn bóng dáng.
Vào cõi tôi, tôi sẽ làm được sáng,
Dại u-minh tò rạng ánh hồn sâu;
Đến ru thơ bao kẻ vạc dẫu đau;
Tim ấp mộng những hồn sâu rã mục.
Dẫu chặng nữa tôi có sa địa-ngục,
Mà lòng đầy còn giữ suối tình thương,
Thì luôn luôn tôi vẫn ở thiên đường.
— Tôi thấy trước lần đầu đương bờ ngò,
Vừa bén bóng đã đi tìm duyên nợ,
Với trăm ma tôi hẹn đủ mười nguyên;
Mè dáng xưa nương tử những Diêu-Thuyền,
Những Tân-nữ, Dương-Phi, bao vẻ ngọc.
Hồn đồng thể, tôi sợ gì cô độc!
Ma với nhau thì ôm ấp cùng nhau;
Chuyện yêu đương bấy giờ đã hết đâu!
Niềm say đắm vẫn còn như thuở sống.
Trong cõi lạnh lan di bao ấm nóng;
Giữa hồn thường, lối lạc một ma thơ,
Đem nhớ thương an ủi dưới trăng mờ.
Và trong gió phết phor đi có bạn.

Kẻ đa-tình không cần dù thịt da;
Khi chết rồi, thì tôi sẽ yêu ma!

XUÂN DIỆU

nào bạn muốn đem danh vọng
để đến bù cái mũi xấu xí hay cái
tên xấu xí của bạn.

Jean Prévost
(Còn nữa)
(Traité du Débutant)
T. L. lược dịch

HOÀNG ĐẠO

CON ĐƯỜNG SÁNG

Đầy 200 trang. Giá 0\$50

ĐƠI NAY

Hoặc bạn còn trẻ, ban lúc tôi
rằng mình chả là cái quái gì, và
ước muốn quá chừng quá đổi rằng
sẽ được dân bà say mê, trù ra khi

NGƯỜI VỢ GIÀ

Truyện ngắn của Mạnh-Phú-Tú

T RÂN cau có quát to :

— Ăn gì ?

Con chàng bỗng giật mình và chỉ dám liếc mắt nhìn trộm chàng rồi cúi gầm mặt ngồi yên. Trân lại cau có hơn và quát to hơn :

— Ăn gì ! nói đi !

Vợ chàng ngồi ngay trước mặt, thương con nhưng nè, bay nói cho đúng sờ chàng, không những chàng dám tỏ tình thương lại còn cố lấy lòng chồng bằng cách mắng thêm con :

— Năm, sáu tuổi đầu rồi mà cứ câm như hến suốt ngày !

Rồi nàng cố đánh bạo giọng : « Ăn thịt hay đậu ? » Lúc đó đưa con mới dám khe khẽ trả lời : « Chán canh ». Hình như nó đã cố lấy hết hơi sức, hết can đảm mới nói ra được hai tiếng đó và rút lời nó lại liếc mắt nhìn trộm Trân, như dè dò xem cha có bằng lòng cho mình ăn món đó không. Mẹ nó vừa định dầm cơm để chan canh cho nó, bỗn dã vội giật lấy chiếc bát rồi hất tấp đồ nước cao dãy cả bát cơm còn vón văng. Vợ chàng cố nói bằng một giọng bình thường : « Đầy thế nó cầm đồ ra áo mất ! »

Trân nhìn vợ bằng hai mắt đầy tức giận và cău nhau :

— Bằng ngàn ấy cẩm bát cơm còn đánh dò, thì về sau nhón lên làm trò trống gi !

Trong bữa cơm hôm nay, cũng như trong mọi bữa cơm khác, Trân vẫn ngồi vào bàn ăn với hết tất cả những điều tức bức khó chịu của mình.

Nếu chàng có chuyện lôi thôi vì món ăn của dứa con như trên đây, Trân lại gắt gông vì một hai điều nhỏ nhặt khác ; nào cơm không được chín tới, thức ăn nhạt quá hay mặn quá, nào dưa ướt, nào bát còn nhiều bụi, nhiều chất nhơm ! Trước những lời oán trách của chồng, người vợ chỉ yên lặng, chàng hề cãi lại nửa nhời, tuy biết mình luôn luôn bị mắng oan.

Sự thực, nàng không đến nỗi quá vụng về. Mọi công việc trong nhà, nàng vẫn cố công xếp đặt cho ngăn nắp. Chẳng bao giờ chiếc bàn lệch lạc, hay bộ ghế lồng chồng mỗi nơi một chiếc. Mọi vật đều lau chùi bóng loáng,

không một vết bụi. Ngay trong những chiếc chén uống nước cũng chẳng bao giờ có lấy một vết cặn chè. Còn nấu nướng ? Nàng không phải là người làm bếp sành sỏi, song các món ăn nàng biết lựa chọn, biết thay đổi và gia đàm nết cũng chẳng đến nỗi khó ăn. Vậy mà ngày nào chồng nàng cũng bắn học nhiếc móc nàng :

— Làm dàn bà mà việc nhà, việc bếp đều ngu độn như giông bò, thì phỏng sống đẽ làm gì ! chỉ ăn với ngủ, ụt-ịt như gióng lợn.

Đó còn là những câu nhẹ nhõm ; nhiều khi nàng còn phải hứng đựng những lời sô sảng hơn nữa, sô sảng gần như thô tục, khiến nàng có cảm tưởng rằng « chồng nàng tuy có học thức nhưng cũng chẳng khác gì hạng vai u thịt bắp ! » Luôn luôn chồng nàng cẩn vặt, hoanh họe hết cái nọ đến cái kia. Sự từng trải trong mấy năm sống bên chồng đã khiến nàng hiểu rõ rằng cái khố lình của chồng chỉ vì lòng ghét bỏ nàng mà sinh ra.

Nàng còn nhớ một lần chồng kêu khát, nàng vội rót chén nước đặt trước mặt. Nàng vừa quay người, chưa bước được tới hai bước, bỗng nghe thấy tiếng chén vỡ ; nước bắn toé trên nền nhà. Và chồng nàng gắt gông :

— Nước nói gì mà lại có cả bã chè !

Nàng chẳng dám nói lại nửa nhở, i khom lưng cúi nhặt những mảnh chén vỡ. Trong lòng chiếc chén nàng thấy hãi còn đọng lại một cánh chè không to hơn nửa đốt ngón tay út. Nàng lấy làm lạ rằng chỉ có thê mà chồng cũng cau có đến như vậy. Bỗng nàng nhớ lại một lần được chồng đưa lên hiệu ăn mỳ. Ăn xong, người hầu sáng bụng ra hai chén nước để trên bàn. Trong cả hai chén chàng còn nghẽo đến người mẹ già và người vợ mới cưới. Một

nàng quên rằng chính chồng nàng đã bảo nàng : « Trong chén nước mà có bã chè thế này thì mới không mất hương chè. »

— Vậy mà, nàng nghĩ thăm, ở nhà lại đậm phá vì trong nước có bã chè !

Rồi nàng thở dài một mình :

— Chẳng qua chỉ muốn kiểm chuyện đề chửi mắng mình. Yêu nêu tốt, ghét nêu xấu ! ...

Sự thực dã như tbé. Trân không hề có chút lòng thương yêu nàng. Mỗi khi nghĩ đến nàng, chàng hận học tự bảo thăm :

— Cái con vợ già ấy !

Cái con vợ già ấy, Trân đã phải lấy tư năm còn theo học lớp nhất ở trường làng, mà chỉ bởi cái chết của cha. Người cha tận tụy với con không muốn iêng trước khi nhắm mắt con mình lại chưa có « chút vợ » để trông coi việc nhà. Mẹ chàng đã phải chiêu ý một người gần hắp hối với vàng di hối rồi cưới vợ ngay cho chàng. Công việc thu xếp, xong xuôi một cách quả ư mau chóng và cầu thả, tựa như không hề có can hệ đến đời chàng. Trong thời đó chàng còn ít tuổi, chưa chịu suy nghĩ và đã ngoan ngoãn tuân theo : Thế là chàng có vợ, một người vợ hơn chàng đúng hai tuổi. Mẹ chàng cho điều ấy là hay lắm. Bà vẫn nhắc đi nhắc lại : « Còn gì bằng nữa ! Gái hơn hai, giài hơn một ! » Và bà tin rằng cặp vợ chồng đó sẽ không thể nào khô sô được.

Cha Trân chết. Chàng thi đỗ Sơ-Học Pháp-Việt. Vì gia đình không đến nỗi túng và công việc trong nhà còn ở cả trong tay người mẹ già, nên chàng đi Ha-noi để học thêm. Năm thứ nhất, chàng chỉ là người học trò siêng năng bên sách vở ; và luôn luôn chàng còn nghẽo đến người mẹ già và người vợ mới cưới. Một

đôi khi, nhớ nhà quá, chàng định bỏ học đê ở nhà trông nom công việc cày cấy. Nhưng mỗi lần ngô ý đó với mẹ, bà lại lắng chuyện và khuyên con nên cố gắng học thêm chút ít, vì bà vẫn tin rằng con muốn về chỉ bởi cái cảnh « vợ chồng non ».

Sang năm thứ hai, chàng thành phóng đãng. Và trong sự chơi bời chàng đã được làm quen với nhiều bạn bè còn trai trẻ như chàng. Phần nhiều họ chưa vợ và như không bị một giây giáng buộc nào trong gia đình. Chiều chiều họ đua nhau dũng dĩnh ngoài phố để ngắm các thiếu nữ xinh tươi. Họ rầm rộ phê bình mắt cô này sắc, mà cô kia hơi phính. Cũng có một hai người đã có vợ rồi, nhưng với họ là những thiếu nữ có duyên, ăn nói ngọt ngào và biết phục sức một cách rất ưa nhìn. Sống bên bao không khí dài điếm của nơi thành thị, khác hẳn cái cảnh luộm thuộm, lam lũ bên người mẹ và người vợ của chàng, Trân dần dần thành ra quên lãng bản gia đình. Một đôi khi chàng còn được cái may mắn làm quen với nhiều thiếu nữ. Cái cảm giác êm đềm, nhẹ nhàng như mùi hương mát của cánh hồng mới nở chàng cảm thấy mỗi khi được gần các bạn gái kề ốc tò điếm, lại càng làm cho chàng thêm xa cách người vợ quê mùa. Chừng hai tháng hay ba tháng chàng cũng về làng một lần, nhưng chẳng phải để thăm mẹ và vợ, và cũng chẳng cố đẽ xem xét việc nhà ; mục đích chỉ đẽ lấy được quá số tiền ăn tiệc học đẽ có thể ăn tiệc hào phóng với bạn bè. Vả lần nào về nhà, chàng cũng bị cái hám của xác thịt xui đẩy, nên tuy có ghét vợ nhưng chàng cũng qua với vợ một hai đêm đê tình dục được thỏa mãn. Đối với chàng người vợ đó hình như chỉ còn là một vật đẽ chàng được đòi chút thú vị, mottvati-theo ý chàng—chắc chắn không đáng lo sợ như hạng gái chơi thành thị ! Một đôi khi cái ý nghĩ đó đã làm chàng rung rợn vì nó hơi tàn ác, nhưng chàng chẳng muôn nó ám ảnh tri óc nên chàng lại cố quên được ngay đẽ khôi phái băn khoăn suy nghĩ. Cũng như chàng đã cố tìm cách quên cái ý nghĩ rằng chàng dã là một người con vô tình trước sự vất vả của mẹ, và chỉ nghĩ đến cách nặn tột được nhiều tiền đẽ

LÚ'A THIÊNG

THƠ CỦA HUY - CẬN

TRÌNH BÀY CỦA TÔ-NGỌC-VÂN

SÁCH MỸ THUẬT CỦA ĐỜI NAY

được sung sướng cho riêng mình. Chàng còn nhớ một lần trong một tháng, cả tiền ăn tiền học chỉ hết chừng hai mươi đồng, mà chàng đã xin tối hơn tám chục. Mẹ chàng lấy ở ruột lượng ra một nắm bao giấy, đẻ trước mặt chàng và dàn dỗi bằng một giọng buồn buồn : — Ở nhà này thì ăn cơm húp mắm mà anh tiêu phung phi đến thế !

Một câu nói đi thẳng vào lòng chàng, làm chàng ghê sợ khi trong óc chàng hiểu rõ sự trái ngược của cái cảnh vẫn tiếp chất bóp của mẹ và vợ và cái cảnh xá xí của chàng bên bạn bè ở đất phồn hoa. Nhưng chàng cố giữ vẻ lãnh đạm và khi đã cầm nắm bạc ra khỏi cổng đê lên lầu đi Hanoi, chàng đã quên hết mọi điều khó chịu làm chàng phải suy nghĩ, quên cả mẹ và vợ; chỉ còn mơ màng đến những cuộ vui rầm rộ tốn tiền bên bạn bè trong các nhà vui.

Thẩm thoát, chàng đã theo học ở Hanoi được bốn năm. Thực là bốn năm đầy lo lắng, đầy khó nhọc cho mẹ và vợ cặm cụi làm lụng để lúc nào cũng sẵn sàng có đủ tiền cho chàng tiêu pha. Tất cả cái vui chàng đã bắt ngờ mang lại cho hai người đó là mảnh băng Thành-Chung và đứa con gái. Chàng đã may mắn thi đỗ cũng như vở tình chàng có đứa con ! Mẹ chàng sung sướng vì đã có cháu bé. Nhưng riêng chàng, thì chàng không chịu về đứa con đó. Thường thường chàng tự bảo :

— Nó ra đời để làm gì ?

Phải, nó ra đời để làm gì ! Vì chàng có muốn có nó đâu ! Nhìn lần chàng đã sung sướng nghĩ rằng giữa vợ và mình không hề có một giây giằng buộc gì và như thế chàng sẽ ly dị hẳn, đẻ lấy vợ khác, một người vợ tinh thành, biết điểm dốt, biết tô son, đánh phấn, biết mặc áo màu, đi giày cao gót như mấy ban gái của chàng. Nhưng nay một đứa con đã sinh ra và nó sẽ là cái cột trụ ngăn ngừa điều dự định trên đây. Tình cha con, vì thế, không hề có mảy may trong lòng chàng. Sau kỳ thi thành chung gần hai năm, chàng thi đỗ thư ký tòa sứ. Bắt đầu từ đây cuộc chia rẽ hẳn giữa mẹ, vợ chàng và đứa con của chàng. Rất hiếm hoi là những ngày chàng qua về thăm nhà. Vì nay chàng đã tạm có đủ ăn, đủ mặc và đủ tiền chơi bài. Ngày tết chàng cũng chỉ về một hai ngày rồi lại lãnh đạm xách va ly ra đi. Chàng đã nhất quyết tam sống một mình ít lâu đẻ được tự do chơi bài và đẻ được có nhiều tiền sắm sửa đủ mọi vật sa ph. « Bao giờ, chàng tự bảo, đã chán

cái cảnh sống đó, ta sẽ lấy người vợ khác ! Còn cái con vợ già ấy ! Kệ đời nó với đứa con nó ! »

Song chàng không được dù quyền làm theo ý định. Bi làm chưa được một năm, mẹ chàng đã nhất quyết bắt chàng phải đem theo vợ con đi. Mới đầu chàng còn lấy cớ lương ít không đủ chi dùng đẻ bao học cả vợ và con. Mẹ chàng bèn hứa sẽ chu cấp thêm mỗi tháng vài ba chục đồng. Bà ngọt ngào bảo con :

— Khi xưa con đi học mỗi tháng có khi phải chạy tới hàng trâm còn có nữa là bảy giờ mỗi tháng chỉ chạy thêm hai, ba chục đồng. Vả có một mình con, ruộng nương sẽ là của con cả ; chàng cần đỡ cho con thì đẻ làm gì !

Trước những câu nói đó, chàng không còn biết lấy lý nhẽ gì đe đổi cãi lại. Và chàng bèn tránh tránh bằng cách luôn luôn giận nhà hay xin đòi đi các tỉnh nhỏ. Nhưng ở đâu cũng chỉ trong ít lâu mẹ chàng cũng dò la tìm thấy. Khốn nạn ! Người mẹ hiền từ đó chỉ e sợ con mình sẽ thành chơi bời hư hỏng và thương tới người nàng đâu phải sống vất vả xa chồng và đứa cháu nhỏ không bao giờ được bồi nâng niu đôi chút !

Lần này, chàng xin đòi về Nam Định. Chưa được hai tháng, mẹ chàng đã tìm được nơi. Chàng lại cố hì hục xin đòi. Nhưng vô công hiếu. Mẹ chàng cậy cục nhỡ người thuê được hai gian nhà khá rộng ở phố Hàng Rượu rồi sắm sửa từ cái bát đũa dũa cho đến chiếc bàn, chiếc giường rồi đưa nàng đâu và cháu lên ở với con.

Thực là một sự chung sống Trần không hề mơ ước. Ngày sau hai buổi đi làm, giam thân trong một buồng giấy chặt hẹp, dưới quyền một ông « xếp » luôn luôn cau có, chàng lại phải trở về bên « người vợ già » và đứa con... hắt ngòi của chàng. Hì hục trong buồng giấy không sung sướng gì nhưng cũng không khổ chịu băng trở về nhà. Bởi thế nூn trái hẳn với các bạn bè cùng sở, chàng chẳng hề mong mỏi cho chóng kết giờ làm. Mỗi lần bước chân ra khỏi sở, chàng lại nghĩ thăm :

— Bây giờ lại trở về cái nhà tù với cái con khom già và thằng nhãi !

Cái ý nghĩ đó chẳng bao giờ thoát khỏi trí óc chàng, nên hắt dắt chân về tới nhà là chàng thấy bức tức, uất ức, và bởi thế, chàng tìm hết cách mắng mỏ, ngược đãi người vợ và đứa con, hai nhân vật mà chàng đã coi như những kẻ ác tâm ngăn cản chàng trong

sự gây lấy một cuộc đời tốt đẹp hợp với ý muốn.

Chàng đã phải sống trong cảnh đói hàn ba năm nay. Giá chàng có tìm cách nhẫn耐 để sống theo cuộc đời đã vạch sẵn ấy thì chàng cũng bớt thấy khổ ; nhưng khốn nỗi chàng đã có định kiến rằng vợ và con chàng là những người không đáng chung sống với chàng. Vì glacier người vợ già, quê mùa, mà chàng đã đem lòng ghét lây cả đứa con. Mỗi lần mắng con chàng vẫn không quên câu :

— Sao mày gống cái con mẹ mày thế !

Và tí tỳ, chàng lôi đứa bé ra đánh dập như con cừu địch.

Đứa con đã xong. Hôm nay cũng như những ngày khác, xong trong một bầu không khí nặng nề, thù ghét. Không ai ăn ngon miệng. Người vợ rụt rè, giữ gìn trong khi nhai, khi gấp. Đứa con nhìn các món ăn thêm thường nhưng chẳng dám đòi ; bắt trước, bắt sau, nó chỉ dám do bất xin chan rồi và lôi cho no bụng. Trần túc bức, cau có cũng chỉ nghĩ đến ăn cho xong bữa. Chàng đã no trước khi ngồi vào bàn ăn. Và ăn vào chàng chỉ thấy đầy ánh ách. Chàng vứt chiếc bát đánh bịch trên bàn rồi lao hai chiếc dũa ra một góc.

Thấy chàng đã ăn xong, vợ chàng cũng và vội miếng cơm cuối cùng đe được dừng dậy. Đứa con, như hiểu ý mẹ, cũng làm theo. Người vợ thu xếp những bát rãnh và những đĩa đồ ăn còn đầy vào chiếc mâm con, bưng ra gian ngoài, tiễn lai lai bàn rồi mở tủ lấy thức tráng miệng. Không phải chuối như mọi ngày. Muốn hay đòi đe được vừa ý chồng, bữa nay nàng đã mua bánh ngọt. Đứa con thấy thức tráng miệng khác mọi ngày, trổ mắt nhìn. Những chiếc bánh mịn màng, thơm mát, khiêu khích làm nó thèm thuồng đến chảy nước rã. Nhưng bố nó còn ngồi yên chỗ cũ. Nó đưa mắt nhìn hết đĩa bánh đến người cha. Nó nồng đợi một hiệu lệnh đe thò tay ra cầm lấy.

Trần đã hiểu ý ; chàng cho cái dãy bát là hồn sược, hầm mặt mắng con :

— Việc gì mà mày nhìn tau ? Mày muốn ăn thì cầm lấy mà ăn ! Một cái không đủ thi ăn cả ! Ăn cả không đủ thi bảo cái con mẹ mày mua nữa cho !

Vợ chàng đứng ngay bên, uất ức trong lòng, nhưng chẳng dám nói nửa lời, liếc mắt nhìn con, và thương hại. Đứa con tủi thân ; nước mắt từ từ chảy rồi nó oà lên khóc. (Xem tiếp trang 18)

MẠNH-PHÚ-TƯ

Thuốc hay cực điên, bán biếu làm tin !

Bồ thận hung dương
chữa thận hư, tiền thiên
bất túc, tâm thần bất
giao, đau lưng, linh
loang, liệt dương, giao
hợp kém, giá 1p.00 bán
lấy 0p85. (6 hộp 4p50).

Bồ huyết điều kinh
chữa đòn bà xanh-xao,
ra khí hư, kinh không
điều, hay đau bụng,
người yếu, giá 1p00 bán
lấy 0p85. (6 hộp 4p50).
Bồi nguyên tiệt trùng
chữa dư nọc bệnh phong
tình có các chứng thận
hư, tinh khí kém, đái có
filaments, bắp thịt rụt,
chân tay mỏi, nhói đường
tiểu, giá 1p50 bán lấy
1p.20 (6 hộp 7p.00).

Thuốc lở ngứa (bại
độc) 1 thang 0p.36, 3
thang 1p00, chỉ uống 3
thang, lở tịt, ngứa ngáy
đến đau cung khởi.

Nhận chữa khoán bệnh
lậu, giang, hạ eam, khí hư
đòn bà, giá rất phải chăng.
Khám bệnh không mất tiền

THƯỢNG - ĐỨC

15 Mission (nhà Chung) HANOI
HAIPHONG 37 Doumer
NAMDỊNH 91 Maréchal Foch

Một nơi thâu nhận các nam nữ thanh niên

« TRẢ LƯƠNG HẬU »

Có hạnh kiêm tốt, hoạt động, thông quốc ngữ, muốn tìm một việc làm đúng đắn, nhiều lương, xin đến làm cờ đồng và thu ngàn viên cho trường thuốc Thượng-Đức : Lương 10p, phụ cấp 10p và thêm 20% vào số tiền thu được. Vào làm phải ký quỹ ngay 50p. Nếu không có tiền ký quỹ, thì có hai người chắc chắn bảo lãnh cũng được.

Hỏi tại M. LÊ NGỌC VŨ giám đốc trường thuốc

Thượng - Đức

N° 15, rue de la Mission Hanoi
Ở xa nhở định tem 0p.06 để trả lời

LU'Ô'M LĂT

Bước đầu

LORD CATTO, giám đốc nhiều nhà máy lớn ở Luân-dôn, và Thượng thư trong nội các Anh, lúc xuất thân chỉ là một anh nhỏ sài việc trong một hiệu buôn ở Newcastle.

Nhạc sĩ Mascagni

NGÀY kỷ niệm 50 năm bản âm nhạc « Cavalleria Rusticana », người soạn ra bản đàm ấy, Pietro Mascagni, được Giáo Hoàng mời vào bệ kiến, trong một buổi dạ hội ở nhà hát lớn thành Rome. Tuy bản đàm ấy chỉ một đêm đã làm cho Mascagni nổi tiếng, nêu không có lời khuyễn khích của vợ thì có lẽ bản đàm ấy không bao giờ ra đời.

Con một nhà làm bánh mì ở Leghora, Mascagni năm 17 tuổi đều Milan theo học âm nhạc. Ông ta cùng trợ chung trong một căn nhà tiêu túy với một nhạc sĩ tập sự khác, Giacomo Puccini; cả hai người tập soạn những bản đàm. Khi người cha biết tin, ông bảo rằng : « Làm một nhạc sĩ nghèo nàn không đủ kiếm nuôi miệng ư ? Không khi nào ! Con phải theo học luật để sau trở nên giàu có ». Nhưng Mascagni nhất định không đổi ý kiến.

Rồi khi mới lấy nhau, hai vợ chồng Mascagni phải khổ sở và vất vả mới đủ sống. Một ngày chán nản kia, trong lúc đương viết bản thảo bài Cavalleria Rusticana, Mascagni kêu lên rằng : « Minh chả làm cái gì được sáu ! Công việc chỉ đáng thế này », rồi ông vò bản thảo vứt vào đống lửa. Cũng may mà lửa không cháy lầm, vì hai vợ chồng nghèo không mua được nhiều than. Người vợ với cởi ra được, rồi tự ý gửi bản đó đến dự một cuộc thi. Chỉ trong một bay hai ngày, Mascagni tình dậy thấy mình là nhà nhạc sĩ có tài nhất châu Âu.

(Tit Bits)

Điểm tinh

CHỦ động trong nhiều cuộc phiêu lưu từ Bắc băng dương đến Nam hải, thủy quân đại tướng Sir Edward R.G.R. Evans rất được ba quân yêu kính.

Cái ngày danh giá nhất của đại tướng là ngày đại tướng chỉ huy chiến binh Broke. Đầu hôm 20 tháng 4 năm 1917, chiến Broke, cùng với chiến Swift, đã đánh bại sáu chiến binh Đức sắp bắn vào Dover. Chiến Broke đánh ngay lối đánh đậm một chiến, và bắn thủng một chiến.

Một đặc tính của đại tướng là sự điềm tĩnh bất cứ ở trường hợp nào. Một lần đi thăm hiểm ở Bắc băng dương, đại tướng đương ngồi viết ở trong lều, dựng trên mỏm núi băng ; bỗng có người ở ngoài gọi : « Ông có bắn gi không ? » — « Có, tôi bắn lùm » — « Việc gì thế ? » Đại tướng đáp : — « Nói thật ra, tôi đương bị rơi xuống hốc đá ». Người đứng đầu đoàn thăm hiểm với vã chạy vào thì thấy đại tướng chỉ còn bám vào thành khe đá có bốn ngón tay, và chỉ vài giây nữa là rơi lụt xuống khe núi.

(Tit Bits)

Thành công hay không

80% tất cả những cuộc thám hiểm Bắc cực hay Nam cực đều bị thất bại. Chỉ có 6 trong số 31 cuộc thám hiểm Bắc băng dương là tới được Bắc cực, và chỉ có 3 trong số 11 cuộc thám hiểm Nam băng dương là đến được Nam cực.

Đất trạng sư

NƯỚC PHILLIPINES có 2.950 người làm trạng sư, còn bác sĩ đứng hàng thứ hai với 2.570 người. Bảo chế, kỹ sư, chữa răng, kế toán, là những nghề được hoan nghênh nhất, theo thứ tự, sau hai nghề trên kia.

Hỏi Luật Sư

— Họ vay tiền mà họ chẳng trả, vậy phải làm thế nào ?
— Bem ván tự bán đi. Độ này giấy cũ bán cũng được nhiều tiền.

Cá độc vì giảng

NHỮNG nhà hóa học đương vò đầu ngâm nghĩ. Họ không hiểu tại sao cá đánh ở biển ven các đảo Taumotu trong Thái bình dương ăn rất ngon lành, mà cũng thử cá ấy đánh ở chỗ khác thì rất độc. Mà ngay chỗ bờ trên, cũng có khi thử cá ấy không độc. Nhiều người bảo rằng tại ánh sáng mặt giáng, và cái thuyết của họ cũng có lý. Trong vịnh Bengale, Ba-ur, hay nhiều chỗ khác ở Ấn độ dương, người đánh cá đều vứt những mẻ lưới đã có đầy ánh giáng vào. Họ không đánh được bao nhiêu cá, vì họ nghèo lầm. Nhưng chẳng

Ảnh hưởng của Sứ Khan Giấy

THI SĨ — Từ độ giấy khan, tôi chỉ làm thơ từ tuyệt.

TIỀU THUYẾT GIA — Còn tôi, tôi chỉ viết truyện ngắn.

bao giờ họ ngăn ngại không chịu đỡ đòn mè cá nào bị ánh giáng chiến. Sự kinh nghiệm lâu dài đã bảo họ biết rằng ánh sáng giáng có thể khiến cho một vài thứ cá trở nên rất độc.

(Junior)

Một hy vọng mới cho người mù

CÁC nhà bác học ở trường đại học Columbia đương thí nghiệm một chất hóa học rất lạ lùng, gọi là « nhồn thó », lấy ở mắt ếch ra. Ở trong mắt người, thì chất ấy có công dụng tựa như thuốc ở các phim ảnh. Lúc bình thường thì chất ấy mịn màng, nhưng có ánh sáng chiếu vào thì lại trở nên vô hình. Trong một thời khắc ngắn, sau khi thu lấy cái hình ảnh chiếu vào, thì chất ấy lại hiện ra như cũ. Bác sĩ A.M. Chase, người chuyên môn thí nghiệm chất ấy, hy vọng rằng chất đó sẽ là một cửa quý trời cho hàng ngàn người mù hay gần mù, khiến họ lại có thể trông nhìn được như trước.

Không trông thấy đàn bà

THÀY tu Michael Kolotoss, trong nhà tu ở núi Athos bên Hy Lạp, (một nơi mà không một người đàn bà nào được bước chân đến), vừa mới mất, thọ 80 tuổi. Từ lúc sinh ra đến lúc chết, thầy không trông thấy đàn bà bao giờ, vì mẹ thầy lúc sinh hạ thầy thì mất, rồi cha thầy giao thầy cho nhà tu trông nom.

Suốt đời không nhìn thấy đàn bà, kẽ cũng là một cái may mắn ít người có.

(Lượm lặt các báo)

ECLAT D'ARGENT

Blanchit les dents

En vente partout et à la PHARMACIE DU BON SECOURS
Hanoi — 52, Boulevard Đồng Khê Tel. 454

TRÔNG TÌM

Chiến tranh ngày nay

TẦU BAY CHỐNG VỐI TẦU NGẦM

CUỘC chiến tranh ở Na-Uy ngoài những trận xung đột của lục binh, lại còn nhiều trận mà máy bay xung đột với tàu chiến nữa. Kết quả của cuộc chiến tranh trên bộ hẳn là phải chịu ảnh hưởng của cuộc chiến tranh không lồ mà các chiêu hạm và không quân của đế quốc Anh đương đầu với không quân của Đức.

Nhưng có lẽ lại một lần nữa, cái sức mạnh của chiến hạm và sức mạnh của tàu bay chưa có thể phân chia cao thấp được. Không quân thi vẫn tin rằng máy bay ném bom mạnh hơn chiến hạm, dù chiến hạm này có nhiều súng ống thế nào mặc lồng; còn thủy quân thì tin rằng một hạm đội phòng bị cần thận thì không sợ gì máy bay cả. Hình như là, trong những vấn đề như vấn đề này, lời giải quyết ở vào khoảng giữa hai thuyết lý.

Những cái lợi của máy bay : sức bay nhanh vàn vụt. Máy bay, đối với đội pháo thủ ở dưới, chỉ là một cái đích thoáng qua, nhờ sương mù che đậy, bay lẩn lút trong các đám mây. Nhưng nó lại mang ở trong lòng một thứ sét mạnh, có thể đánh dập được những chiến hạm mạnh mẽ nhất, nếu đánh trúng vào chỗ phạm.

Đến đây, các thủy quân phản đối. Họ nói rằng cái mặt tàu bọc sắt của những chiến hạm mới có thể chịu đựng được sức nổ của những hạm bom mạnh nhất. Gần đây, người Anh vừa tuyên bố rằng một chiếc chiến hạm lớn của họ bị một quả bom to ném trúng, chỉ bị hư hỏng xoảng mà thôi.

Và một dằng khác thì chúng ta biết rằng nhiều tàu vận tải và chiến hạm của Đức đã bị đánh vì máy bay Anh ném bom kịch liệt.

Nếu chúng ta công binh mà xét vấn đề này, chờ tu vi không quân hay thủy quân, chúng ta sẽ nhận ra rằng máy bay rất nguy hiểm cho chiến hạm trong một vài trường hợp, mà trong vài trường hợp khác thì lại không nguy hiểm mấy, và sau hết thì máy bay cũng chưa có thể ngăn cấm các hạm đội chiếm cứ mặt bờ được.

Chính cái việc « chiếm cứ » ấy là quan hệ nhất. Máy bay không thể lúc nào cũng ở luôn luôn trên mặt bờ được, và phạm vi hoạt động của máy bay cũng hẹp thời. Vì cần dùng ánh sáng, nên máy bay phải luôn luôn trở về nơi căn cứ. Sau nữa, máy bay mong manh lắm, chỉ một mảnh trai phá cũng đủ làm hư hỏng, và lại phải chịu lụy thời tiết nữa.

Máy bay chỉ có cái sút nhanh là lồng, và cái giá cũng hơi rẻ, nếu so với tàu chiến.

Một chiếc máy bay giả không bao nhiêu... Nếu một chiếc vỡ tan vì trai phả, thì chỉ thiệt mất có 4 hay 5 người, và độ 5 hay 7 triệu quan (70 vạn bạc ta) mà thôi. Kẽ ra theo như bày giờ thì cũng iitt... Chiến hạm giả hơn một nghìn triệu quan, và chờ 1500 người. Thế nghĩa là, một chiếc chiến hạm đánh phá được 200 chiếc máy bay rồi mới bị đâm vì bom, thì mới chỉ « hòa vốn » mà thôi.

Thật ra, thì mất một chiếc chiến hạm không thiệt cho Anh mấy bằng đối với Đức cũng một chiếc trọng tài chứng ấy.

Chúng ta hằng trở lại cuộc chiến tranh thủy không quân. Nhà thủy quân nói rằng, đối với cái sút mạnh và cung của không quân trong phạm vi hành động và thời giờ của máy bay ném bom, thi lại có cái khó ném trúng đích. Sự thật như vậy: một quả bom, do một máy bay đi nhanh 250 cây số một giờ, ném xuống một chiếc chiến hạm di chuyển, thi khó trúng lắm. Trong cái thời giờ mà quả bom rơi xuống từ một mực cao 4000, 5000 hay 6000 thước (các máy bay phải ở mực ấy vì sợ súng cao xạ, thi chiếu hạm ở dưới đã di được một quãng xa rồi, theo một hướng mà phi công không thể đoán trước được lúc ném bom). Trong trường hợp ấy, ném bom thành ra một việc ném hú họa, mà kết quả không chắc chắn.

(Theo Ric et Rac)

(Còn nữa — Ký sau đáng hết)

THƯ TÍN

KHI ta viết cho một người trên, cho một người nhiều tuổi hay cho một người đáng kính trọng, ta viết những giòng đầu (en tête) ở giữa trang giấy, càng cách xa đầu trang bao nhiêu là càng tỏ lòng tôn trọng bấy nhiêu. Câu cuối cùng thư phải là một câu kính cẩn.

NHỮNG thư của một người đàn ông viết cho một người đàn bà, dù thản nhiên đến đâu, câu cuối cùng cũng phải là một câu tỏ lòng kính trọng, và tùy từng trường hợp, ta có thể cho thêm một vài tinh tinh khác.

MỘT người đàn bà có chồng viết cho một người đàn bà khác, nên có ý gửi lời hỏi thăm thân mật hay kính trọng của chồng mình.

KHI là những demandes xin việc hay xin sự che chở, thi phải dùng papier ministre, nghĩa là thư giấy trắng, khô ròng. Nhữ g thư như thế thi chỉ viết trên một mặt giấy, và phần giấy trắng để trống phải rõ ràng. Trên đầu trang giấy, trên một giòng ta để cho người mà ta viết, không phải tên người ấy, mà là chức sắc người ấy. (Còn nữa)

Thể-Hưng

NGÀY NAY NÓI CHUYÊN

V. H. Huân — 1) Có ấy trước kia là người yêu tôi. Sao không hiểu vì sao có ấy xa tôi, tuy tôi còn yêu. Ngày nay gấp có ấy lại vẫn chung trù như xưa. Có ấy còn yêu tôi không? Và tôi phải xử trí thế nào?

— Ông ngày nào cũng gặp có ấy còn không biết thi chúng tôi biết làm sao được? Còn việc xử trí cũng lại phải ông tự định đoạt lấy: ông còn yêu thi cứ việc mà yêu, chẳng cần suy tính gì nữa.

2) Làm thế nào biết được người yêu của mình yêu mình chân thật và tha thiết?

— Làm thế nào? Tiện nhất là hỏi ngay người yêu ấy, và nếu không tin lời người ta thi đừng hỏi. Có một cách thử cũng hiệu nghiệm: là thử giữ vờ chết đi xem người yêu mình có buồn không. Nhưng cách ấy hơi nguy hiểm, vậy ông nên dùng phương pháp này: ông thử cắt chảy máu tay hay chân xem, có ấy co lõi sợ cho ông không? Nhưng đàn bà dẽ giả đổi khéo lắm, vậy thi cách ấy cũng vô hiệu. Tóm lại, chẳng có cách gì biết được chắc chắn cả. Nhưng nếu thấy họ tỏ ý yêu mình tha thiết (và xét bộ không có lợi gì làm thế) thi cứ tin như thế có hơn không?

Thanh Tùng — 1) Dứa con nít mới dè độ 15 ngày, khi nó nằm ngủ, thỉnh thoảng người ta thấy nó cười, liếc mắt, tròn mắt. Theo tục lệ annam người ta nói đó là « mày day có phát không? Nếu không tại sao? »

— Mỗi mười lăm ngày thi ít thẩy lâm, vì lúc đó đứa trẻ mới biết khóc mà thôi. Rồi nó bắt trước cười, răn mồi, v.v. Sợ tật ấy tiềm tàng trong tri não, rồi có khi lúc đang ngủ cũng bắt giác lộ ra, không có gì là lạ. Ta thường thấy nhiều đứa lúc dương ngứa cũng chút miệng như là dương bú, hoặc khóc lên khẽ khẽ.

2) Có người giọng nói trước kia rất tốt, thi nhiên đổi ra khao khao, ô ô và không nói được. Vậy đó có phải là bệnh không và có thể chữa được không?

— Giọng nói thay đổi là vì có bệnh gì đó, có ảnh hưởng đến cuống họng. Trí trong trường hợp này: trai gái đến tuổi dậy thi thay đổi hẳn tiếng nói (ta gọi là vỡ tiếng), có người rõ rệt có

người không, và lâu hay chóng.

Phụ thêm: Sao ông không chịu biến cầu hỏi vào mảnh giấy và chừa một quãng trống để chỗ cho câu trả lời?

M. T. Hòa — Tôi rất ghét (ghét) làm hàng dân bà đánh bạc. Nhưng tôi lại yêu phái một người mắc phải bệnh ấy. Vì thế tôi rất khâm phục, không biết xử trí bằng cách nào? Đã khugen dỗ cách (giận) hờn và dọa ra nhau chẳng hạn, nhưng rồi chúng nài cũng hoàn tại ấy.

Vậy làm thế nào cho người ấy ghét và bỏ hẳn cuộc dò den?

Người ấy rất yêu tôi, và tôi có nên dứt tình với người ấy không?

— Khi người đàn bà có cái gì ở trong đầu, khô lòng mà lấy ra được, luồng chí cái ở trong ấy lại là cái mâu mè cờ bạc! Tôi gần tuyệt vọng nếu không đọc nổi rằng người ấy rất yêu ông: tình yêu có thể như phép thánh được, hoặc giả có thể khiến người đàn bà ấy chưa cờ bạc dường chăng? Nhưng hình như người ấy yêu cờ bạc hơn yêu ông, vậy thi chủ còn cách già nữa, (hay hoặc giả không yêu ông nhiều như ông tưởng). Còn sự có nên dứt tình hay không, thi chỉ mình ông là có thể quyết định cho đúng được. Nhưng tôi chắc rằng nếu ông nói rõ cho người ấy biết phải chọn hra một là ông, hai là cờ bạc, may ra vì lòng yêu mà thay đổi đi chăng?

2) Ngày Nay bảo tập theo gymnastique suédoise thi tốt. Vậy tập theo Muller, Henri Durville hoặc Smithson có bằng gymnastique suédoise không?

— Phuong pháp Muller, Durville, v.v. cũng là cách tập vận động theo lối Thụy Điển. Vận động Thụy Điển nghĩa là không chuyên môn về một thứ gì cả, chỉ vận động chân tay và thân thể để cho bắp thịt khớp người cử động mà thôi. Mỗi nhà chuyên môn nghĩ riêng ra một ít những cách vận động ghép liền với nhau làm một phương pháp riêng, để cho ta dễ theo, nương tựa trong vẫn là vận động Thụy Điển vậy.

Nguyễn Đình Phù, Hanoi — Bí thi Certificat có được mang tự vị con « Le tout Petit » không?

— Cũng có năm được dùng, có năm

không, hoặc tùy từng bài đồng châm thi. Dù sao trước khi đóng phải hỏi người coi phòng đã. Như vậy không sự xảy ra sự gì nữa.

T. M. Du, Banov — Bên nhà chúng tôi, có người dì ghê hành hạ con gái chúng, quát dâng. Dành dập cô con chồng bằng cùi tát chua chát, lại gọi người xe nhà vào bắt lột truồng người con gái ra để đánh. Những lúc ấy, mình có quyền vào can thiệp hay không? Bằng cách nào? (Vi tôi không quen ông bà đó). Người con gái đó có quyền viết thư ra cầm thưa người mẹ ghê dc nghĩết đó không?

— Người con gái tất nhiên có quyền thưa dì ghê, mà người hàng xóm được mục kích những cách hành hạ ấy cũng có quyền can thiệp, và viết thư báo sở Cảnh. Tưởng đó cũng lại là một bồn phản nữa. Trong nhiều gia đình annam, sự trừng phạt con cái, con chồng, hoặc đầy tớ, nhiều khi rất là tàn ác, chỉ vì người ta nghĩ rằng không có ai có quyền ngăn cấm và can thiệp đến.

Boan Di Hanoi — 1) Yêu là thế nào? Tại làm sao người ta lại yêu nhau?

— Câu này cũng đã có trả lời nhiều lần, và là một câu hỏi đùa dẩn nên không trả lời lại nữa.

2) Hai người yêu nhau, đến khi không yêu nhau nữa, người con gái đó có quyền đổi lại những thơ và ảnh của mình đã cho người con gái không?

— Có, và người con gái nên lịch sự và tỏ ra người đứng đầu trả lại những thơ từ hay ảnh của người con gái tảng viết trong lúc hai bên yêu nhau.

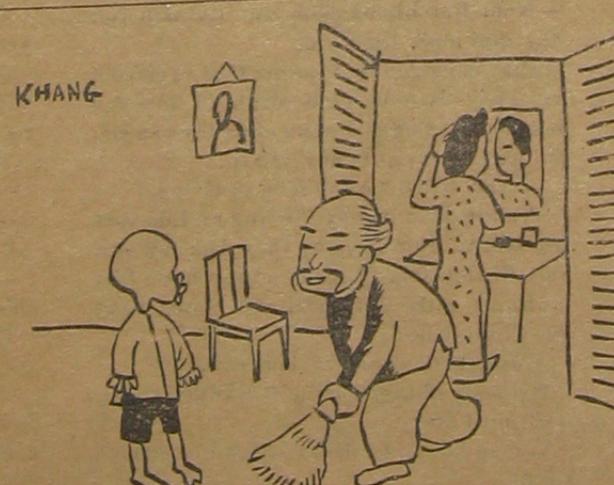
Mr Bảo Quốc nguyên Trung Hano — Các nhiều người nói rằng: họ đánh máy chữ hại ngực, ơi phát cùi luồn, và tay phải làm việc luồn, đánh lún có thể thành đau ngực và đau tim được không?

— Đánh máy chữ chẳng bao giờ hại ngực và có thể sinh ho được cả. Đó là một công việc nhẹ nhàng phần nhiều, bên các nước Âu Mỹ để cho phụ nữ làm. Miễn là lúc đánh, nên ngồi cho ngay ngắn, và đỗ máy cao vừa phải để khỏi cùi quá. Người yêu học cũng như người khôi, vì không khó nhọc gì.

Ông H. T. Thành Hòa — Tôi thường nghe nói: muôn đồng nén bảo Ngày Nay it ra cũng phải quen biết một vài nhân vật trong tòa soạn không thi dù mình có tài chênh nứa cũng bị bỏ rơi. Tôi không tin như thế; tôi không thể ngờ được một tờ báo có một tên chỉ đáng yêu như tờ Ngày Nay lại có những việc làm vô ý thức đến thế. Những giải thưởng văn chương hàng năm của nhóm Tự Lực đã làm cho tôi tin ở mình mà gặt dặng hai bài thơ dưới đây.

Lời dồn dại của công chúng nếu quả sa lầm, tôi mong các ông trong tòa soạn sẽ cải chính ở mục « Ngày Nay nói chuyện ».

— Ông bảo nào cũng vậy — trừ một vài báo, tất nhiên — sự tìm kiếm nhân tài là một công việc được chú ý nhất. Nếu bài hay, theo ý tòa soạn, thi được đăng ngay, bắt cứ tác giả là ai. Mà rồi có vì sự đăng như thế, tòa soạn với tác giả mới làm quen được với nhau. Ở Ngày Nay, có khi sự quen biết với các nhân viên tòa soạn lại là một cái thiệt nữa, vì trong trường hợp này, sự vò vĩnh lại càng chất chẽ hơn. Những công việc

— Cậu ơi người độc thân là người thế nào?

— Là người xưởng nhất đời... Nhưng đừng nói với mọi mày rằng tao bảo nhé.

(Xem tiếp trang 14)

BƯỚM

(Tiếp theo)

TRƯƠNG bảo xe kéo lại phố cửa Đông ; và đêm ấy chàng ngủ ở nhà Phương. Sáng hôm sau, chàng không đến thăm Thu, chàng đợi khi ở quần ngựa về sẽ lại.

Doanh dem ô tô đưa chàng lên quần ngựa. Đã lâu lắm, giờ chàng mới trở lại. Chàng có ý tim xem có ai quen không và chợt thấy San và Đức đứng ở gần chỗ vào. Trương vờ không trông thấy họ, nhưng đi nghênh ngang cố ý cho họ nhìn thấy chàng.

San kéo tay Đức nói :

— Kia, ai như thằng Trương. Giờ mà nó còn dẵn xác vào đấy à ?

Đức nói :

— Hôm nay thế nào cũng có thằng chết. San này, hình như thằng Trương nó mới tìm được việc ở cảng. Nó giữ két cho một hảng buôn.

Trong lúc ấy, Trương đứng cạnh Doanh nhìn ra ngoài bối cảnh mỉm cười nói một câu tiếng Pháp :

— Hừ ! sắp sửa có sự mới lạ.

CHƯƠNG VII

Trương rủ Doanh và Phương ra ngồi ở Bagatelle uống rượu. Trong khi chạy hai giải đầu, Trương hỏi Phương định đánh con nào ở giải ba.

— Anh biết em mấy vé ?

Phương vui mừng đáp :

— Ồ, thế thì phen này em giàu. Em chắc thế nào cũng được. Anh không biết, sáng hôm nay em ra dền hàng Trống lề và xin thế...

Trương ngạc nhiên :

— Xin thế cá ngựa ?

Ủ, thế cá ngựa. Thế này nhẹ. Nếu thách cho que thẻ số 32, em đánh ngay con 3 với con 2. Nhưng lần này...

Nàng lấy ở túi ra một tờ giấy màu vàng gấp tư đưa cho Trương :

— Anh xem đây này.

— Anh xem thế quỷ nào được.

Nàng giò tờ giấy, chỉ vào một giòng :

— Trong thẻ này có câu : « ngũ mã hữu liên châu ». Linh ứng không.

Doanh nói :

— Linh ứng lầm, vì có băm con ngựa. Nhưng tôi chưa hiểu hết ý ngầm của thách.

Phương đưa cho Doanh xem tờ chương trình :

— Anh xem ở giải ba có con Diamant và con Saphyr. Hữu liên châu là có hai hòn ngọc về liền nhau. Thách bảo em đánh hai con ngựa đó, rõ ràng lầm. Vậy anh Phương mua cho tím ít vé Pari jumelé. Mấy cái nhất

con Diamant và mấy cái nhất con Saphyr. Còn anh, anh định đánh thế nào ?

— Đề anh tính đã.

Chàng chọn bốn con ngựa khác, định sẽ mua mỗi con bốn vé và chàng đánh bao xuống dưới cả năm con.

— Như thế là gần ba trăm. Mua cho Phương 6 vé Pari jumelé, cũng còn hơn trăm đền lại, phòng khi thua.

Trương ngừng lên bắc Phương :

— Anh đánh Triple évent và cuộc đầu kết bốn con, nhưng trong đó không có hai con của em đánh.

— Thế thì em thua mất.

— Chưa biết đâu. Đề xem anh được hay thách của em được.

— Đề rồi anh xem.

Trương điềm tĩnh ngồi uống rượu và cố ý không nhìn vào vòng đua. Nghe tiếng kèn của Phương, chàng đã đoán được là hai con Diamant và Saphyr bị bét. Chàng mỉm cười và gật gù :

— Thật là hữu liên châu... liên châu yết bét. Thách dạy đúng lắm.

Phương quay lại kéo tay Trương :

— Một con của anh yết nhất rồi. Mừng đi. Anh đánh mấy vé ?

— Có bốn vé thôi. Nhưng anh đã đánh bao cả năm con ở giải tư.

Trương nghĩ được thêm độ mấy chục bạc, không có gì khác cả ; phải một là được tới bạc nghìn, hai là thua hết. Chàng giựt lấy chương trình và đọc tên bảy con ngựa ở giải năm. Chàng không hiểu rõ con nào cả và cũng không muốn đánh san ra bốn con. Thấy tên con ngựa Risque tout, tặc lưỡi :

— Nhất định không đánh san. Kết một con này chơi nước bạch thủ.

Chạy xong giải tư, Phương theo ra chỗ đội vé. Thấy Trương định đánh cả vào con Risque tout, một con ngựa chưa từng ăn giải lăn nào, Phương rầy rập nguyệt :

— Anh điên à ? Anh muốn tự tử sao.

Trương quắc mắt ày Phương ra. Lúc xoát lấy bốn vé được, chàng thấy bàn tay run run. Chàng cũng đã bắt đầu thấy mình liều lĩnh quá trai dại dột và vì thế chàng càng tức Phương hơn.

— Hay ta đánh san ra bốn con.

Nghĩ vậy nhưng đến lúc đưa vé đội, chàng quả quyết nói :

— Ông cho tôi đánh cả vào con Risque tout số 5.

Chàng cùng Phương đi về chỗ ngồi. Doanh hỏi :

— Được ăn cả ngã về không chứ ?

Trương đáp :

— Risque tout.

Chàng nhấc cốc rượu uống một hơi cạn ngâm nghĩ :

— Có gì mà mình hồi hộp thế này. Thua cũng chẳng làm sao, mà được thì rồi cũng chẳng hơn gì... Ồ ! nếu thế thì mình lếu làm gì. Biết thế ăn non rồi đem trả tiền két có được không.

Trương lại nghĩ đến cái đời buồn tẻ một tháng nay & Hải-phòng. Chàng đưa mắt tìm xem con ngựa nào là con ngựa số 5 để khỏi nghĩ ngợi bức rứt mãi.

Lúc ngựa bắt đầu chạy, Trương không dám nhìn theo. Chàng vẫn từ nhủ là thua được cũng không quan hệ mấy, nhưng chàng vẫn không sao giữ được quả tim đập mạnh.

— Giờ mà mình ngất đi thì buồn cười chết.

Chàng nói với Phương sang câu chuyện khác :

— Thế nào, thách dạy ra làm sao mà từ lúc nãy không thấy em đả động gì đến nữa ?

Phương không nghe chàng nói, còn mắt nhìn theo đám ngựa chạy vụt qua trước mặt vội vã.

Trương nghe có tiếng ai nói ở rất xa :

— Con Teddy.

Phương quay lại :

— Đấy, em đã bảo đánh cả con Teddy nữa. Trương thở mạnh một cái. Chàng vụt thấy trong người thư thái như vừa thoát khỏi một tội nợ. Giờ chàng mới biết chính chàng không sợ gì thua cả, có khi chàng lại mong thua cũng ngang như mong được. Có lẽ chàng sợ nhất là không thua không được. Trương nhớ lại câu nói của mình lúc nãy :

— Sắp sửa có sự mới lạ đây.

Lúc nói câu ấy, chàng chỉ nghĩ đến tình yêu của Thu đối với chàng, và sự biến đổi của tình yêu ấy trước những việc mới lạ sắp xảy ra. Mà chỉ khi chàng thua mới có nhiều sự biến đổi nhất.

Trương hỏi Phương :

— Con Risque tout về thứ mấy ?

— Về thứ bét.

Chàng cười vui vẻ :

— Ồ, thế thì cũng bằng hai con « liên châu » của cô.

Trương đứng lên rủ Doanh và Phương đi về. Phương nói :

— Giá anh nghe em đánh cả vào con Teddy có được rồi không. Thật mắt mấy nghìn bạc tôi.

Trương đáp :

— Thế mà chỉ mất có hơn ba trăm thôi. Vậy hãy còn nên mừng.

Trương chợt thấy San và Đức nhìn mình nói nhỏ với nhau ; chàng đoán là họ thi thảo

TRĂNG

rửa thăm chàng. Dương cười nói tự nhiên, Trương thấy cái cười của mình ngượng dần ; sợ họ cho là thua còn cố cười gượng nên Trương nghiêm nét mặt lại và vẫn nhiên đi qua mặt hai người.

Về tới nhà, đợi Doanh đi rồi, Phương khẽ hỏi :

— Đằng ấy lấy tiền ở đâu ra thế ?

Trương nói :

— Em biết rồi à ?

— Không, em đoán. Bây giờ thua hết thì sao ?

— Ngồi tù chờ còn tình sao.

Phương nhìn Trương thương hại :

— Đè em cố đi vay cho anh.

— Em chắc cũng chẳng vay đâu được. Vả lại anh cũng không muốn thế.

Vay tiền bù vào chỗ thiếu rồi lại trở về để làm như thường, kèm thêm một món nợ không bao giờ trả được, Trương cho thế còn không bằng mấy ngồi tù. Chàng kéo đầu Phương đặt vào vai mình, âu yếm vỗ lên má Phương:

— Cám ơn em. Nhưng em không thể nào giúp anh được gì cả. Anh không trở lại đây nữa đâu vì mai kia chắc thế nào nó cũng đến đây tìm bắt anh. Anh không trốn đâu, thế nào rồi cũng ngồi tù. Kita cứ đọc báo sẽ biết tin tức về anh.

Phương khẽ hỏi :

— Anh có việc gì cần làm phải không ?

Trương cúi nhìn Phương :

— Ai bảo thế. Tớ chẳng thấy buồn sợ gì cả. Giờ em đừng anh đi đừng nói.

— Đì dẳng nào ?

— Em hỏi làm gì ?

Phương nắm chặt lấy tay Trương, mở to hai mắt và mỉm cười nói :

— Nói thực, trước kia tớ không yêu gì minh cả đâu.

— Ngõi gi, tớ cũng thế.

— Nhưng giờ tớ thấy khác nhiều. Tớ thấy tớ yêu mình tệ, tớ có chết không.

Trương gỡ tay ra, đứng dậy nói :

— Tuổi, đê anh đi.

Ra đến ngoài, chàng lại trở vào hỏi Phương :

— Anh hỏi thật. Em có khinh anh không ?

— Không. Chỉ thương anh thôi. Anh lạ lùng.

được một tháng và tròng nom về việc thu tiền vặt cho sô. Theo cuộc điều tra, số tiền ấy M. Trương đã đem đánh cá ngựa thua hết hôm chủ nhật. Hiện thủ phạm còn trốn. Nhá chức trách có dòi hỏi ông Doanh và cô Phương, hai người đã cùng đi đánh cá ngựa với Trương hôm chủ nhật. Cô Phương và ông Doanh không hề biết số tiền ấy là tiền biên thủ. M. Trương trước khi vào làm ở sô đã nói tiếng là một tay ăn chơi bốc giời ở Hanot. »

Xem xong, Thu lùi lại sau ngồi xuống ghế. Mỹ gấp tờ báo lại nói với Hợp :

— Chính chiều hôm thua cá ngựa, Trương có lại dây choker. Hôm ấy, có cả Thu nữa, phải không. Tôi thấy anh ta vẫn vui vẻ, thần nhiên như thường. Ai ngờ đâu ? Chẳng biết có trốn được mãi không ?

Hợp nói :

— Tôi, tôi sợ anh ta liều thân. Mà thế cũng phải, còn sống làm quái gì nữa... Một đời vứt đi, mà lỗi ở anh ta cả.

Không phải chàng ghét gì Trương, nhưng chàng nói như vậy chỉ vì thấy ngầm sung sướng và tự cao rằng mình đã sống một đời ngay thẳng. Hợp mỉm cười nói tiếp :

— Già tôi như Trương...

Chàng giơ tay làm hiệu uống một cốc dấm thanh thuốc phiện :

— Allez hâp ! thế là xong... Khỏi tủi nhục.

Thu đau đớn nhìn Hợp. Nàng thấy tức tối lên nghẹn ở cổ, nhưng không rõ là tức Hợp hay tức Trương. Tay nàng nắm chặt lấy cái ấm pba nước và nàng muốn đập mạnh cái ấm xuống nền gạch cho vỡ tan tành. Hy vọng cứu Trương của nàng thế là hết và tấm ái tình nàng biết trước là không thể rút ra được từ nay sẽ toàn những đau khổ. Thu bắt đầu thấy hối hận, và tuy không hiểu vì lẽ gì, nàng cảm thấy bao nhiêu lỗi về phần nàng phải chịu cả. Thu mở lọ mắt vì một mối lo sợ vừa hiện đến : nàng thấy rõ ràng nếu nàng không yêu Trương nữa, hay tình yêu của nàng kém bớt đi, thì thế nào cũng có tai nạn lớn xảy ra.

Thu vẫn không bỏ được cái ý muốn đập tan cái ấm. Nàng vội vàng đứng lên nói với Mỹ :

— Anh cho em xem nốt tờ báo.

Trong lúc giơ tay đón tờ báo, Thu bắt chiếc ấm rơi xuống đất vỡ tan. Nàng cúi nhìn và mỉm cười nói :

— Hú-via ! cái ấm cũ em lại ngờ là cái ấm mới mua

Thế là nàng đã đập được chiếc ấm cho hả tức đối riêng với nàng, mà đối với Mỹ, Hợp thì chiếc ấm vỡ vì sơ ý.

(Còn nữa)

NHẤT-LINH

VUI CU'O'I

Của O. T.

Rè duyên

QUAN TÒA — Anh đã can án nhiều lần về tội ăn trộm, tại sao anh không bỏ cái nghề ấy đi?

KÈ TRỘM — Con cũng muốn bỏ, nhưng nhà con nó bảo, nếu không đi ăn trộm về nuôi nó đẽ nó đòi thì nó bỏ con.

QUAN TÒA — Đã vậy tòa kết án anh tù chung thân!

KÈ TRỘM — Con rất vui lòng, nhưng quan lớn làm ơn cho phép con về con bảo với nhà con cũng đi ăn trộm, xin quan lớn cưng kết tội chung thân và cũng cùng giam với con một chỗ. Nếu quan lớn làm ơn cho con được như thế thì đến chết con cũng không dám quên ơn.

Của Huu Võ

Quên

Sau một hồi nhời qua, tiếng lai, người vợ liền vùng vằng đi ra cửa, vừa đi, vừa nói:

— Thôi! nếu cậu đã thế thì tôi đi tự tử cho cậu xem.

Người chồng hắp tấp đứng dậy nắm vợ lại mà bảo :

— Vâng, nhưng hình như mẹ còn quên chưa đưa chìa khóa tủ két cho tôi.

Của Tô-liêu-Khang

Khách

TÝ — Nhà này có khách phải không?

SƯU — Chủ Voong, anh để lao mồi ở Tàu sang đấy chứ có ai lạ lùng gì đâu.

TÝ — Thế sao lao bão mây có « khách » mà mây còn chời.

Của B. V. B.

Tinh-tư

THẮNG NHỎ — Ngày chị sen ơi! đám mây hồng, mặt giờ trói lối kia, hai cái ấy nó không gởi ra trong tri kỷ một tình tinh tốt đẹp nào ư?

CON SEN — Có anh nhỏ à, em nghĩ ngay rằng, hôm nay nếu... phơi quần áo thi chúng khô lắm.

Hiểu nhầm

CÂU CHỦ — Nhỏ ơi! hôm nay có bà Tham đến chơi, lao gọi mà là « Anh Bếp » cho sang nhé.

THẮNG NHỎ — Thế thưa cậu, con gọi cậu là gì cơ a?

CÂU CHỦ (tức giận) — Con khỉ....

THẮNG NHỎ — Ấy chết, thưa cậu con đâu dám.

Thật thà

— Sao con đi học về chẽ thế?
— Thưa ba, hôm nay giữa đường có một đám đánh nhau vì một người mất đồng ván mà không tìm thấy.

— Thế thì việc gì đến con?
— Con phải chờ đám đông ấy đi hết dã.

— Việc gì mà phải chờ như thế?
— Bởi vì chân con lại chân lên đồng ván ấy cơ.

Biết bơi

— Anh có biết bơi không?
— Không. Thế còn anh?
— Tôi biết bơi đã lâu... nhưng tôi chưa thử bao giờ cả...
— !!!
— Vì tôi học bơi theo lối gửi thư.

— Bầm quan, nó định giết tôi nên tôi phải giết nó để khỏi xảy ra án mạng.

Của Trần-văn-Kha

Gắn

Ba có tiếng là gắn.
Một hôm anh đi xe nhà xuống phố mượn xe đạp đè hòn sau đi chơi.

Mượn được, anh đè xe đạp lên xe tay và bắt thẳng xe kéo về.

Anh sung sướng như vừa làm xong một việc phúc đức:

« Minh chịu khó đi bộ một tí, chẳng nhọc nhằn gì mà lại đỡ khổ cho thẳng xe. Giờ nồng hè này kéo một cái xe tay với một cái xe đạp cũng đủ thở nữa là mình còn định ngồi lên nữa. »

Một hôm anh đi chơi với một người bạn đến một đầu đường làm lội anh bảo người ấy:

— Cho tôi mượn guốc của anh. Ra tới đầu kia khô ráo, tôi lại mang giày anh. Đì giầy lội bẩn lắm!

CON — Thế chắc ở trong rap sẽ diễn nhiều truyện bấy bạ có hại cho óc trẻ phải không cậu?

— Trò sinh năm nào?
— Ô hay ! con đã có chồng đâu mà sinh mới đẻ.

Của Nguyễn-bù-Chỉnh

Nhanh trí khôn

Xé con một hôm ăn cắp khoai lang xuống bếp nướng chơi Xà Xê nè. Xé con không biết làm thế nào, cho ngay khoai vào trong quần, nhưng nóng quá, cứ nhảy lên như con eloi chơi.

BỐ hỏi tại sao mà nhảy lên thế?

CON — Thưa thằng con thay thằng về con mừng.

BỐ — ! ?

Của Ngô-agnyễn-Lêng

Có cần không?

BỐ — Thưa ông, hôm qua có bức thư, con quên chưa đưa ông xem.

CHỦ — Chết chúa, thế thư gửi có cần làm không?

BỐ — Thưa ông, thư ông X mời ông đi dự tiệc tối qua a.

Bết trí

BỐ — Mày là đồ mồi day ! không ai trị nổi nữa.

CON — Vậy cha còn cùi muối day và đánh đập con làm gì?

Lần quẩn

TÝ — Họ đương tìm cách lén cung giăng, không hiểu khi lén được đấy rồi, thì họ lại lén đường đi đâu nữa?

SƯU — Họ lại sẽ tìm đường xuống trái đất.

Hóm hỉnh

BỐ — Chúng mày ở nhà, vì chỉ những người lớn mới vào trong rap được thôi, trẻ con cầm không được vào.

CON — Thế chắc ở trong rap sẽ diễn nhiều truyện bấy bạ có hại cho óc trẻ phải không cậu?

áo tắm bể

Khắp các bãi biển, ai cũng công nhận áo tắm Phúc Lai là đẹp, bền, mặc sát săn như in vào người. Nếu, các Bà các Cô chưa dùng qua, xin mời lại 87, phố Huế, Hanoi xem kiều áo để so sánh với các hàng khác.

PHÚC-LAI

87 PHỐ HUẾ — HANOI

N.N. nói chuyện

(Tiếp theo trang 11)

của Ngày Nay làm, ai cũng có thể nhận xét, chúng tôi không cần phải cải chính. Còn tin đồn sai lạc, phao lèn do và người bắt mền thi bao giờ cũng có, không tránh được. Phần nhiều đó là những người có bài gửi đến không được đăng, rồi trường nhà báo cố ý dim cái « thiên tài » của mình.

Ví dụ bài thơ của ông, tòa soạn cũng không đăng, có phải vì ông không quen biết đâu. Vì theo ý tòa soạn, bài đó không đáng được mà thôi.

Thiên, Nam-dịnh — 1) Vợ chồng mới tango nhau mà bắt buộc phải xa nhau thì có hại cho nhau không và có sao sụt yêu nhau ngay them phải nhại không?

— Bắt buộc phải xa nhau sau khi mới lấy nhau thì quả là một việc đáng buồn. Còn tôi cũng không hai gi lâm, miễn là đừng xa nhau lâu quá mà thôi. Tình yêu có phải là hay không không thể định trước được. Có khi phai lạt, cũng có khi lại càng yêu nhau thêm lên, đó là tùy theo tình yêu của đôi vợ chồng.

2) Vợ có Song Dương yêu n'ham mà bị bố mẹ hag chí em mình ghét uỷ minh bắt minh phải bỏ vợ thì những trường hợp ấy minh nên xác thê nào cho phai tê.

— Vợ chồng yêu nhau thi không ai rõ quyền bắt bế được cả, dù là cha mẹ cũng vậy. Nếu có sự bất hòa thi đem vợ đi ở riêng, đó là tốt nhất. Chứ không có quyền hy sinh một người vợ để làm vừa lòng một người khác được. Bản phận chồng là phải che chở người vợ đã nương gửi ở mình.

Tài hilt — Hai câu hỏi của ông viết lên mành giấy bé quá, không đủ chỗ cho câu trả lời. Và có thể gọn ghẽ và ngắn hơn nữa nếu ông muốn. Sao ông không theo đúng điều lệ, và chịu khó sửa chữa câu hỏi, trong lúc ông muốn chúng tôi chịu khó trả lời ông?

Mademoiselle Huyền, Saigon — 1) Giăg viết thư khác màu ngoài ra để cho đẹp còn có gì không?

— Cố cho đẹp thôi ; nhưng nên dùng những màu phớt nhạt, chứ có lòe loẹt quá. Trong các việc giao thiệp đứng đầu thi chỉ nên dùng màu trắng thôi.

2) Tập thể thao buổi trưa có tốt không? Vaseline có hại cho mắt không?

— Buổi trưa không nên tập, vì gần bữa ăn quá. Nên tập ít ra hai hay ba giờ trước hay sau bữa ăn. Vaseline là một chất mờ dễ bôi các mụn nhọt, không ai cho vào mắt bao giờ.

Thanh Tùng, Nam-dịnh — Bố mẹ chết cả, ô với em nhỏ. Bi làm không ai coi sóc việc nhà, muốn lấy vợ nhưng đương có tang bà nội (là chủ thứ bốn, ba mươi tuổi).

Vậy có lấy được không? Luật nào cấm?

— Có thể lấy vợ được. Dân Luật Bắc-kỳ chỉ cấm lấy vợ trong thời kỳ tang cha hay tang mẹ thôi.

Nguyễn văn Tích, Hanoi — Thuê một cái nhà trước đây một năm, giá 8p. một tháng, cách đây 4 tháng nhà chủ đã tăng lên 9p. nay lại đổi tăng lên 10p., mà lần nào giá tiền nhà, nhà chủ cũng không chịu đưa biến lại, như vậy minh nhất định không chịu giả thêm có được không?

— Nhà chủ không đưa biến lại thi phải đòi cho bằng được. Nếu không thi không trả tiền.

Còn đòi tăng tiền nhà, thi nhất định không chịu giả thêm là phải rồi.

(Xem tiếp trang 18)

CÓ CỨNG

MÓI DỨNG DẦU GIÓ

Nhà cửa

(Tiếp theo)

QUYỀN CỦA NGƯỜI Ở THUÊ

Có nhiều người — nhất là người chủ nhà — tưởng một cách thực thà rằng hễ dời bến ngã giá thuê rồi là song chuyện, chủ nhà chỉ còn có mỗi việc vất vả, là tháng tháng đến lịnh tiền nhà về.

Nhưng nếu giản dị quá như vậy thì ai không muốn làm nghề chủ nhà. Thực ra cái nghè ấy còn công phu hơn nhiều. Chủ nhà còn có nhiều bồn phận khó khăn phải làm cho trọn, nếu không muốn bị người đi thuê làm rầy rà. Mà người đi thuê tâm lý kẽ cũng giống tâm lý các bà mẹ chồng cõi: đã mất tiền mua mâm thì đâm cho thủng, và nếu có điều tiếng gì, họ không động lòng thương gi các chủ nhà hết.

Bồn phận thứ nhất của chủ nhà, như ta đã biết, là phải giao nhà cho turom tất. Nếu nhà bẩn thỉu, hôi hám, dề hàng mười năm chưa quét qua một lần vội, nếu cửa kính, cửa chớp hổng vỡ lung tung, chủ nhà phải vội vàng quét tước, thay cửa lại cẩn thận. Nếu lười không chịu làm, thì cũng nên lười không đến đòi tiền nhà, vì có đến, người đi thuê vẫn có quyền không trả vội, đợi đến khi nào chủ nhà hết lười hãy trả.

Một khi đã cho thuê nhà rồi, thì mọi nhà phụ cũng thuộc quyền người đi thuê, chủ nhà không thểvin lè rằng chỉ cho

thuê nhà chính thôi và cứ khăng khăng giữ lấy các nhà bếp. Còn mặt tường, thì về phía trước mặt, người đi thuê muốn treo biển quảng cáo gì cũng được, dẫu là biển quảng cáo thuốc bắc di nuka, chủ nhà có là một y sĩ thái tây cũng dành chịu bó tay.

CHÚA CHẠY

Chủ nhà còn một bồn phận nữa, cũng phải hết sức làm cho

trọn, là phải luôn luôn chăm nom cái nhà thế nào cho người đi thuê vừa ý. Kẽ làm cho người đi thuê vừa ý thì thật là một việc khó hơn vác đá vá giờ, cho nên luật chỉ bắt chủ nhà chịu những sự sửa chữa lỏn mà thôi. Chủ nhà phải luôn luôn săn sóc đến người đi thuê như người nuôi vịt chăn nom đến vịt con, phải chửa chay làm sao cho mưa khỏi qua mái ngói rơi xuống đầu họ, tường khỏi đồ vào lung họ, ống nước khỏi vỡ, khỏi rỉ nước ra làm lụt nhà họ ở. Ngoài ra, chủ nhà lại còn phải thay thang hay ván bằng gỗ, một khi gỗ đã mọt, thay gạch lát các phòng hay lát sân nữa.

Nếu chủ nhà nào lười quá hay có tính không ưa cõi hẫu bao, dẫu là dề làm bồn phận của họ nữa, thì người đi thuê có quyền mời ra trước tòa án hòa giải để quan tòa bắt chúa chạy theo luật hoặc cho phép người thuê nhà sửa chữa rồi trù vào tiền thuê nhà. Cứ như vậy là chủ nhà nào cũng vội vàng cõi hẫu bao ra liền.

TAI NẠN

Vẫn biết rằng theo luật, chủ nhà phải săn sóc đến người đi thuê, nhưng thói thường ít khi

họ nghĩ đến luật,... trừ ra khi nào luật rơi xuống đầu họ làm họ bươu trán rách tai ra. Mà những khi luật rơi xuống đầu họ như vậy không phải là hiếm. Nhà họ làm có khi đã cũ quá, một cái trần tự nhiên hứng trai đồ xuống, vôi gạch ầm ầm chút lên người một người nhà của người thuê không may — hay là may, tùy từng phương diện — nằm chơi ngay đấy: ấy thế là chủ nhà phải chịu trách nhiệm. Người ấy có ôm đau, chủ nhà phải lo tiền thuốc thang, và nếu có sứt trán sẩy da, thì chủ nhà chỉ còn một cách, là cầu khẩn đức Thương Đế xúi khiến người ấy dừng là một tài tử chớp bóng hay một đào hát nổi danh. Vì nếu lúc đó

những người quý giá ấy vì bị nạn đồ trán hay đồ tường mà đến thành sẹo ở mặt hay gãy mất một chân thì chủ nhà có lẽ bán cả nhà cho thuê đi có khi cũng không đủ tiền bồi thường cho họ.

Vì vậy, các chủ nhà đừng vội tưởng có nhà cho thuê là được ăno ngô yên, họ đọc xong đoạn này chắc là họ lo sợ đến đêm đêm mê thấy trán đồ vách siêu và vội vã đi thăm các nhà của họ xem có còn đứng vững mà đem tiền về cho họ hay là sắp sửa lâm cho họ mất cơ nghiệp.

YÊN ỒN

Bồn phận sau cùng của chủ nhà là, phải bảo đảm cho người đi thuê được hưởng sự yên ổn

trong thời kỳ thuê. Phải, đã chịu khó mất tiền, thì ít ra cũng được dùng của tốt. Thi dụ như thuê mộtrap hát dè diễn kịch, lại bắt gặp một cái rap chỉ có hai ba chõng ngồi là có thể trông thấy sân khấu còn thì khuất cột hay tường cả thì không thể chiều lòng ông chủ rap được, có yêu ông ta cho mấy cũng phải đòi trả lại nhà hay xin giảm giá thuê đi. Đó là nỗi ông chủ lâm rồi, vì nếu không nỗi thì nếu bị thiệt thòi điều gì đã có thể kiện ông chủ, đòi tiền bồi thường nữa.

Hưởng một cách yên ổn cái nhà cho thuê còn có một nghĩa nữa. Không ai, dù là ông chủ nhà hay là người lạ, có hè đến quấy rầy người đi thuê. Ông chủ có nhiều cách quấy rầy như vậy lắm: Ông có thể cho thuê một căn nhà dè mở hàng bán rượu, rồi đợi đến lúc hàng bắt đầu bán chạy là ông mở liền một ngõ hàng ngay bên cạnh dè cướp lấy khách. Hoặc giả ông cho thuê dưới nhà rồi trên gác mở một tiệm hút hay một nhà chứa. Ông làm như vậy có lẽ lợi cho ông lắm, nhưng chỉ lợi cho một mình ông; còn đối với người thuê nhà ấy, thì họ phải chịu sự khó chịu đến cực điểm. Luật không muốn thế và nghĩ một cách chí lý rằng ông chủ nhà nào làm như vậy là quấy nhiễu người thuê nhà và, nếu cứ hưởng bình mà quấy nhiễu, thì phải chịu trách nhiệm: người đi thuê có quyền mời ông ra tòa được.

Tường-Vân

SÁCH-HỒNG

HAI THÚ KHÔN

của THÈ-LÙ

QUYỀN SÁCH

của THẠCH-LAM

Nhắc lại

ÔNG ĐỒ BÈ CON CÁ THĂN

GIÁ ĐỘC NHẤT /op 10

ĐỜI NAY

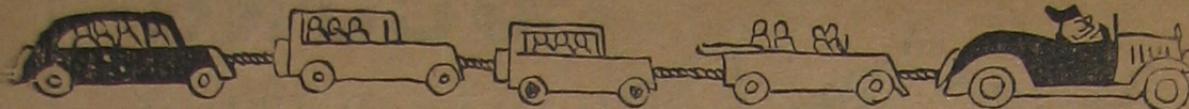
KHÁI-HƯNG và NHẤT-LINH

ganh hàng hoa

(Tái bản)

Đầy 250 trang. Giá 0p60

ĐỜI NAY

Đám cưới mình làm thẻ này vừa sang mà lại đỡ tốn tiền « ét sảng »

Luyện Tập Thân Thể cần thiết nhất đối với hạng tuổi nào?

(Tiếp theo)

Từ 16 đến 30 tuổi. — Cho đến 16 tuổi, cậu bé chỉ thích suốt ngày chay nhảy, nó dừa, nghịch đắt, nghịch cái như lúc 13, 14 tuổi, bây giờ đã bắt đầu khác hẳn. Đến lúc cái tuổi « đôi lăm xuân xanh », dù là trai hay gái, người ta đã bắt đầu dừng dần. Cái bộ áo xốc xách, cái quần ống cao, ống thấp, và chất một bên giang, một bên guốc để mà chạy lè khắp đầu đường, xó chợ, đá bóng, nhảy giây, bây giờ đã được thay vào bằng những bộ quần áo ngay ngắn, phẳng phiu, trắng trẻo, bộ tóc đã được chăm chút siêng năn, lúc nào cũng mượt bóng chứ không như mấy năm trước suối ngày bù rổi, và cho đến lời ăn tiếng nói cũng không hấp tấp vội vàng như trước. Trước khi nói, người ta đã nghĩ, cũng như đứng trước những người lạ, người ta cũng đã bắt đầu sẵn sóc cùi chỏ, chứ không xổ xàng, ngược như trước. Nói tóm lại, với cái tuổi 16, người ta từ giã hẳn cái tuổi vô tư lự của buổi « thiếu thi » và trong óc mỗi người đã bắt đầu có một chủ đích, một định kiến hoặc một sở thích riêng.

Không nói đến các bạn gái, vì một cô gái 16 tuổi đã là một người lớn hoàn toàn, một số đông đã thành đôi lứa ; tôi chỉ nói đến những cậu trai mà lối có thể chia rẽ cả ra làm ba hạng người mẫu mực.

A. Hạng trí thức cần mẫn — Hạng này là hạng người sớm lo đến tương lai nhất, chăm chỉ học hành, nghiêm nghị, ít dừa nghịch, nghĩ ngợi, suy xép nhiều hơn là cười nói ; đọc sách, viết văn nhiều hơn là chay nhảy vận động. Bề ngoài rất dễ nhận xét : một chàng trai thức phần nhiều có cái vẻ nặng nhọc, chậm chạp, nếu không phải là một người héo hàn ; con mắt lúc nào cũng lờ lử, nhìn vào cõi xa xăm như đang chăm chú nghĩ đến một việc gì ; một số đông sớm bị cận thị nên mắt đeo kính trắng ; mồm luôn luôn lèn bầm đọc những câu văn La-linh, Anh văn hoặc ngâm nga những câu thơ hay của các thi sĩ trứ danh về thời cổ ; và cuối cùng có cái đặc điểm nhất là không thích giao du với các bạn cùng trường. Chóm chỉ học hành và không thích chơi bởi như vậy không phải là một cái lai nạn, và cũng không phải là « lợ » như các bạn trong lớp học thường trường, tuy rằng các bậc cha mẹ rất hài lòng về cử chỉ tinh linh của con

mình. Song le, tuy vừa lòng đến đâu, các bậc cha mẹ đó cũng nên nhớ rằng, bắt cứ cái gì thiên quá về một mặt cũng có hại ; và những chàng trai thức mẫu mực đó nếu suýt đời chỉ biết có đọc sách và nghĩ ngợi, còn ngoài ra không vận động, tập luyện gì thì thân thể sẽ yếu đuối, các cơ thể trong người sẽ lười biếng chậm chạp và người sẽ trở

nên ôm yếu, khỏe sô. Không những vậy, nếu cứ như thế mãi, thì về sau này, dù thông minh, tài giỏi đến đâu, dù trong óc có chứa đầy triết kinh vạn quyền chẳng nưa, mà nếu chỉ thiếu một cái sức khỏe trung bình thì cũng không thể có nổi những sự hoạt động, sự mẫn tiệp, sự nhanh nhẹn để áp dụng cái học của mình vào những công việc có ích. Quá lầm rồi cũng chỉ đến làm nỗi cho « no bụng, ăn vạ con » là cùng, như ta vẫn thường buồn dầu nhận xét trong những bọn « nhân tài » mà xã hội ta đã sản xuất ra từ trước đến nay,

Vậy thì chỉ có một cách giản tiện nhất là đổi với những bạn tri thức trẻ tuổi đó, ta cứ kể cho họ chăm chỉ học tập như thường, nhưng hàng ngày ta bắt buộc họ phải bỏ ra một giờ đồng hồ để luyện tập thân thể thật háng hái, và cần thận cũng như lúc họ đọc sách. Sự tập luyện này không có cái mục đích tạo họ nên những lực sĩ, võ sĩ hoặc võ địch về môn thể thao nào, mà chỉ cốt làm cho họ tránh xa cái bệnh Táo Bón, làm cho sự hô hấp được điều hòa, mạch máu

được lưu thông. Với sự luyện tập thân thể hàng ngày, họ sẽ sống một cách khoẻ mạnh sung sướng, bình tĩnh và sau này, với một tài học lỗi lạc, với một bộ óc xem rộng, nghĩ xa ở trong một cái thân thể trung bình, nhanh nhẹn, đầy nghị lực, dẻo dai, và háng hái, chắc chắn họ sẽ không đến nỗi vô dụng như những « hi vọng của quốc gia » mà ta đã từng thấy từ trước đến giờ.

B. Hạng Đại Thể Thao gia. — Trái hẳn với hạng Tri-thức cần mẫn là hạng Đại-thể-thao-gia — Hạng người này đã hiểu lầm mất cái mục đích cao quý của Thể-thao ; thể nghĩa là đáng lẽ chỉ nên coi các môn Thể-thao như là những giải trí có ích lợi, những môn vui vonga mang đích là để giữ cho sức khỏe. Được tăng bằng, thân thể cường tráng để mà làm việc, họ lại coi các môn Thể-thao và sự cởi bỏ phòng túng như là mục đích duy nhất của cuộc sống họ ; và « Ở ngày ấy sang ngày khác, ngoài những sự đá bóng, đi bộ, lội, cưỡi xe đạp, rong phô, đánh nhau với các bạn hữu, họ không còn tưởng gì đến công việc khác nữa. Học chán và buồn, với cái tuổi 19, 20, họ vẫn quanh quẩn

ở vòng sơ-học. Không bao giờ đọc đến sách, ít suy nghĩ, với cái học vẫn hép hỏi, giở giang của họ, họ có cái khuynh hướng tự cho là trung tâm điểm của Vũ-trụ và có những diệu bộ tỏ ra là người vô giáo dục — Hạng tuổi trẻ này rất dễ nhận xét. Đì đứng khệnh khạng, vỗ ngực, vung chân, vung tay, bộ mặt vênh vao, các lắc, nhìn những người đi đường một cách sống sượng, hồn sует ; ở trường học,

Tại Phố Quan Thánh số 146 Hanoi Cam doan làm mất han

Bệnh Táo

Bụng lớn sẽ thon đi, yếu sẽ khỏe lên. Bằng cách Luyện-Tập Thân Thể dưới quyền giám đốc của Nguyễn Hợp-Vỹ

Hanoi... 36 phố phường

(Tiếp theo trang 5)

Hình như chỉ có người khách mới biết cái thuật làm cho bột được nhẹ, và sôp, bằng cách cho men. Cho nên chiếc bánh bò chè của chủ khách trên kia ăn rất nhẹ nhàng, với một cảm tưởng rất dễ tiêu, vị bánh hơi ngọt, thơm thơm, bột rẽo và bông như sợi tơ. Có thể cắn một miếng to, nhưng rút lại vẫn vừa miệng, và dù nóng bốc hơi dễ tỏa ra mùi gạo mới. Kè là một thứ quà đậm đà mùi sôp thì rất hợp, rất thanh.

(Tiện đây, tôi nhắc đến thứ cháo hoa buổi sớm cũng của người khách bán. Thứ cháo tên là « bạc chúc », gạo nhỏ biến và mịn như nhung, thỉnh thoảng kèm cái vị thơm mát của ý dĩ, và cái vị bùi của thảo quả. Hoặc ăn cháo không, hoặc ăn với « dầu chạc quẩy » một thứ bánh bột mì rán vàng và phồng, mà cái béo ngọt và sự ròn tan ra hòa hợp rất kin đáo và rất mỹ thuật với cháo loãng. Trong thức quà buổi sớm đó, có một cái nhỏ nhắn, tê nui, và thanh tao ; chỉ những người nào sau một đêm mệt nhọc, đương hao nước, mới thưởng thức được hết.

(Còn nữa)

T. L.

trên gheo, nói xấu các ông giáo, lèm các gãy gõ với tất cả các bà : học không đồng cảnh với mình ; đi đứng ở ngoài đường thiêng nhang, nhâng nhoango, « rẽ không tha, già không thương », không bỏ một cơ hội tốt nào để khoe trong ghêo, nói léc một ngai kiết hoặc lòi ra những cử chỉ mà người ta dễ tình đến đâu cũng không thể tha thứ được.

Tôi chắc có rất nhiều người đồng ý kiến với tôi rằng không có cái gì cho ta những cảm tưởng tốt đẹp bằng khi gặp một thanh niên học giỏi, thông minh, lễ phép, có giáo dục mà lại khoẻ mạnh, bơi lội tài, nhảy cao, chay xa, thân thể cường tráng, đẹp đẽ, cân đối ; nhưng trái lại, cũng không có cái gì làm cho ta khó chịu và bất mãn bằng một khi ta bị cái nạn gặp một chàng trai tuổi với một bộ mặt cắc lắc, háng nháo, nghênh ngang và cử chỉ tỏ ra người thiếu giáo dục.

Đối với những Đại-Thể-thao-gia này, sự giáo dục hoàn toàn lại là cả một vấn đề quan trọng ; song điều giản dị nhất là tất cả các môn Thể-thao và Luyện-Tập-Thân-Thể đều mất hết những sự ích lợi, mà lại còn nguy hiểm nữa, vì với những danh lứa vô địch của môn này, đại-lực-sĩ trong môn kia càng làm cho họ đi xa dần lê phái và lính để chịu. Điều cần nhất là hãy tìm hết cách đưa họ đến sự điều tinh và trao vào tay họ những cuốn sách hay họ thuộc về loại Nhân Chủng học (Culture Humaine). Khi họ đã bắt đầu tìm thấy Lý-Tri, nhận xét lấy cái lẽ phải của sự sống, lúc đó sẽ có nhiều cách làm cho họ « cái là quy chính » được.

(Còn nữa)

NGUYỄN HỢP VĨ

KỶ SAU :

C.— Hạng truy-lạc

BÃI BIỂN SÀM - SƠN

(phóng sự ít lời) của TÔ-TÚ

Hát A-dào CHUYÊN XA GẦN

(Tiếp theo trang 5)

(Tiếp theo trang 6)

Hai thứ tiếng khác nhau như thế thì phải có hai lối hát khác nhau, một dẳng thi mạnh mẽ dũng lược, nghiêm khắc, một dẳng thi dịu dàng êm ái. Một bài hát Đức mà hát lối Ý thì nghe nó rất lố lăng, mà nếu lấy một bài của Donizetti (người Ý) dịch ra tiếng Đức thi cũng thế — một bài dịch ra sẽ làm mất một nửa cái tính cách mỹ thuật của nó đi. Và dù một ca công có tài đến thế nào mặc lòng, mà càng có tài thi lại càng thấy lạc đường, ngập ngừng trong khi hát một bài hát mà giọng hát với thứ tiếng nói không hợp nhau (Lavignac-Education musicale).

Đọc xong đoạn này tôi chắc có nhiều bạn muốn hỏi tôi rằng: cách hát của thứ tiếng nói Việt-nam thi thế nào?

Tôi không cần phải nói đến cái tính cách đặc biệt của tiếng nói người mình vì ai cũng biết rằng tiếng annam có mấy dấu về thanh: huyền, ngã, hỏi, nặng, sắc, nó khiến cho một âm của mình khi nói cao giọng lại có một nghĩa và thấp giọng lại có một nghĩa, v.v...

Tôi chỉ xin kẽ mấy cách hát đặc biệt mà tôi nhận thấy ở trong lối hát A-dào, một lối âm nhạc do tiếng nói annam « dè » ra:

Tiếng hát ngắn dài không mấy khi được đều đặn, thường bao giờ cũng chập chờn lây lên hay lây xuống. Bắt giọng vào hát thi ít khi bắt vào tiếng chính ngay, mà bắt ở dưới lên hay ở trên xuống. Đi từ tiếng nô sang tiếng kia thi ngắn dần dần lên hay dần dần xuống (không kẽ khi hát nhanh), khi ngắn thi dùng âm « y » hay « u » thay cho âm chính của tiếng hát. Giọng hát hay lên cao tận sức và bao giờ cũng lấy sương cuồng mũi (fosses nasales) làm chỗ cho tiếng nó vang (résonnance), cũng vì thế mà ta thấy ca nương ngậm miệng mà vẫn ngắn được (dừng nhầm với giọng óc) (voix de tête) chứ không như hát tây phải há mồm và lấy ngực làm chỗ cho tiếng nó vang. Còn lúc ngừng hát làm khi lại dùng cuồng lưỡi đánh ngực hơi lại.

Sau khi nhận thấy cách hát đặc biệt của người Annam mình thi tôi tin rằng lối hát bài tây tiếng ta một ngày kia sẽ mất dần đi và những bài hát annam sẽ không bao giờ mất cái tính cách của nó.

(Còn nữa)

Nguyễn-xuân-Khoát

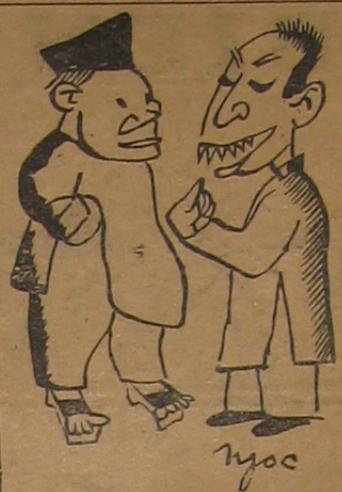
Muốn xây dựng theo Khoa Học và Mỹ-Thuật, lại không tốn phí, các Ngài ở xa gần, hãy đến hay viết thư hỏi :

Kiên-Trúc-Sư
Tử-Nghệ

Hanoi - 21 bis Rue Jean Soler
Téléphone 1223

Bao giờ các Ngài cũng được vừa ý

Kiểm duyệt bỏ một bài

— Giảng đến rầm thì giáng tròn bắc q.

— Thế còn răng tôi, bác xem ; đã bao nhiêu rầm rồi mà không tròn.

Người vợ già

(Tiếp theo trang 9)

Trán trừng trừng nhìn con bằng hai mắt ác nghiệt :

— Làm sao mà khóc ? Tao mới nói thế mà đã nức nở ngay được !

Cuàng khẽ liếc mắt nhìn vợ :

— Sắc cái giếng nhà mày mau trước mắt thế !

Búta con sợ quá, cố nghẹn nín, không khóc ra tiếng ; nhưng nước mắt vẫn dòng dòng trên hai má, làm ướt chiếc áo cộc, ở hai bên ngực. Trán hung hăng đứng dậy, bắt chiếc ghế đang ngồi ra mồi bén, rồi nắm lấy đứa con :

— Đã muốn khóc thì 'ao cho khóc ! Khóc ! Khóc ! Khóc đi !

Sau mỗi tiếng đó là một cái tát mạnh, thành vệt trên má đứa trẻ. Người mẹ thương con quá, liền thân chạy xô lại, ôm lấy con và cố đánh bạo nói lại chồng :

— Định đánh chết nó hay sao ?

Trán rời đứa con, quay lại, tát liền ngay vợ một cái và quát :

— Đánh chết nó và đánh chết cả mày nữa cho ông thoát nợ !

Nói xong câu đó, chàng hổng thấy lòng tháo cởi, người nhẹ nhàng, hơi sung sướng. Vì hình như đó là một câu chàng vẫn rõ kin tận đáy lòng và nay chàng mới có dịp buông thả. Chàng yên lặng, ngồi suy nghĩ : chàng mang mang thấy rằng có lẽ những tiếng trên dày chàng đã dùng để thò lò hết cái ao ước tàn bạo, cái ich kỷ chua chát của lòng chàng hơn là để tỏ sự giận giữ trong chốc lát, vì không bằng lòng vợ và con.

MẠNH-PHÚ-TƯ

CABINET D'ARCHITECTE
LUYỆN, TIẾP, ĐỨC
42 Borgnis Desbordes, Hanoi
Téléphone : 679

N.N. nói chuyện

(Tiếp theo trang 14)

2) Những người như thế nào, ở vào trường hợp nào thì được phép xin Tu pháp bảo trợ để lấy quyền lợi của mình và xin ở đâu ?

— Nghèo không có tiền theo kiện là đã có quyền xin tu pháp bảo trợ. Xin ở Phòng Tư pháp bảo trợ và gửi đơn cho Ông Biện-lý. Nhờ định theo một tờ nhận thức là nghèo và không chịu thuế do tòa Biện-lý phạt.

Quang Ngọc Hanoi — 1.) Tôi thuê lại mảnh nhà của một chủ trương hiện vẫn ở tuân thủ (ở phần của họ). Bây giờ người chủ trương ấy có thể đuổi tôi đi được không ? Và phải vิน vào có gì ? Tháng sau tôi cũng trả tiền sống phẳng.

— Người đi thuê lại đối với người chủ trương không khác gì người chủ trương đối với chủ nhà. Nếu tháng nào cũng trả tiền sống phẳng thì không thể bỗng dung đuổi đi được.

2.) Hai người bạn trai đều có em gái. Họ bên lấy em gái của nhau. Như thế có thể lồng được không ? Và hai người bạn trai phải gọi nhau bằng gì cho tiện.

— Sao lại không thể được ? Không có điều gì ngăn cản khi hai người bạn trai lấy em gái của nhau cả.

Còn về cách xưng hô, thì chỉ có gọi tên là bạn như cũ là tiện hơn cả.

Nguyễn Đức Trọng, Bắc Ninh — Nhà tôi luôn bên cùng kia, nhưng vì ở vào chỗ thân quen hào hển hay bị quản gian đâm dỗ, tôi muốn mua một khâu súng để giữ nhà có được không.

— Hiện giờ, nhà nước có lệnh thu giấy phép giữ súng — dù là súng di săn — thì không thể xin phép mua súng được.

CẦU Ô

Tìm việc làm

— Séc học năm thi tú ban Trung học, dũng dàn, cháu chi. Muốn tìm một việc làm, hoặc dạy học, hoặc làm thư ký hàng buôn. Viết thư hỏi. Ngõ quang Liệu 27 Rue des Ecoles, Quảng Yên.

— Trẻ tuổi đứng đắn, có bằng tú tú ban văn chương, muốn tìm nơi dạy học tư gia. Viết thư cho M. Phạm Hùng châu Đoan Hùng, Phú Thọ.

— Cours particuliers de français et de mathématiques dirigés par un groupe de bacheliers et de diplômés. S'adresser à M. Từ, 1, Voie 34, Hanoi.

TỦ SÁCH MỚI NAY

CỘN MỘT SỐ RẤT ÍT

THỦA TỰ của KHÁI-HUNG Op.80
MAI HƯƠNG và LÊ PHONG
của THẾ-LŨ Op.55
NGÀY MỚI của THẠCH LAM Op.55
SÁCH HỒNG ông BỒ BỀ Op.10
CON CÁ THẦN Op.10

MỚI RA

CON ĐƯỜNG SÁNG

của HOÀNG ĐẠO Op.50
CUỐN SÁCH (Sách Hồng số 3)
của THẠCH LAM Op.10
TRƯỚC VÀNG MÓNG NGƯA
(Mới in lại) của HOÀNG ĐẠO Op.85

SẮP RA

GÁNH HÀNG HOA (Tái bản)
LẠNH LÙNG (Tái bản)
HAI THỨ KHÔN
(Sách Hồng số 4) của THẾ LŨ

Ngày Nay

TÒA SOẠN và TRỊ SỰ
80 Grand Bouddha
— HANOI —
— Téléphone 674 —

Giá báo mỗi số Op 12

Một năm : 4p60

6 tháng : 2p40

Ngoại quốc và các công sở 10p 1 năm
Mandat và thư xin gửi cho:
M. le Directeur de la Revue
Ngày Nay — Hanoi

Làm nhà nên dùng
gỗ

TÁU CAÔI CHÒ

viết thư bài:

ĐINH VĂN TƯỜNG
Fournisseur de Bois
Tél. 14 Bến-Thủy (prés de Vinh)

HẠNH PHÚC GIA ĐÌNH

Nhân các bà tới kỳ ở cũ!
Muốn tót tươi nên giữ màu da!
Hoa Kỳ Rượu Chồi nén soa!
Dung nhan lại thấy đậm đà hơn
xưa!
Vừa giãn huyệt, lại vừa râm cốt!
Vẻ đoan-trang đẹp tót như không,
Ngày xuân càng đượm sắc hồng.
Càng tươi màu thắm, càng nồng
tâm yêu.

Giới thiệu ban gái
Đào-Thị HỒNG-LỢAN

Sây-sáp-zì

Ấy là tên mà các bạn láng cho đặt cho thuốc cường dương Quêng Tr (42). Thuốc bôi chế ở bên Tivi, kiến hiệu ngay tức khắc, nó giúp cho đàn ông được hoàn toàn mãn nguyện trong việc giao tình. Rất có ích cho những người bị liệt dương, di tinh, mộng tinh. Mỗi lọ giá 4p.
Gửi linh hóa giao ngân

dào-lập

97, Hàng Gai, Lai

Thuốc sán sơ mít

Rất thần hiệu, Số 26. Giá Op.70

Mắc bệnh sán, hay đau bụng, rát, hay ốm của ngọt, hổ đối là đau, đi ngoài thường theo ra con trùng như sán mít lẫn với phân, có khi tự nhiên ra ở quần, rất là bần thần, nếu không chữa, trùng sán ngày một nhón ra, sức người ngày càng yếu dần, sinh chứng đau sỏi hai cạnh sườn, mà thiệt mạng, uống thuốc này cam đoan trong hai giờ, ra ngay con trùng giải 12 thuốc, khỏi hẳn. Các ngài có mua xin mua cho được Thuốc sán sơ mít Thành-xa (dầu hiệu con voi) giá Op.70 mấy là thử thật kẽ nhằm thuốc giả uống vào thêm hại.

Thuốc run

Bất cứ người nhón hay trẻ con, mắc bệnh run đưa hoặc run kim, hay tra nước rữa, đổi hay quấn đau bụng, uống thuốc này буди chiều ra hết run không phải tay. Giá mỗi gói Op.20.

Thuốc bò dạ dày

Uống thuốc run hoặc thuốc sán của bản đường, đã ra hết rồi, nên uống thêm thuốc này, cho bồi bò dạ dày, và giết hết vi trùng và trùng của run sán còn sót lại, thì không bao giờ mắc bệnh run sán nữa, người chóng trở nên mạnh khỏe béo tốt. Thuốc này có đặc tính chữa bệnh: **Bao dạ dày**, ăn chậm tiêu, hay đầy hơi, đau tức ngực, đau xuyên cạnh sườn, đau ngang thắt lưng, khi đau khi không, như giật cách, uống thuốc này một hộp bớt ngay, ba hộp khỏi hẳn. Giá 1p60. Các thứ thuốc kẽ trên hiện có bán tại

Nhà thuốc THANH - XA

73, góc phố hàng Thiếc và hàng Nón — HANOI
Ngoài cửa treo cờ vàng

Ở xa mua linh hóa giao ngân.

Đại lý. — Haiphong : Mai-linh, Nam-dịnh : Việt-long, Hai-dương : Quang-huy, Bắc-ninh : VĨnh-yên, Sơn-tây, Tông : Quý-lợi, Việt-trì : Vạn-lợi, phố Việt-lợi, VĨnh-yên : Ngọc-tân, Phúc-yên : Thành-phong, Phú-thọ : Tế-hòa-dương, Hả-dông : Thành-xa cửa chợ, Hồng-gay : Đại-thanh, Thái-nghuyên : Quảng-thanh, Hòa-bình : Kim-long, phố Đồng-nhân, Thành-bà : Thái-lai, Ninh-bình : Ich-trí và đại lý rượu Vạn-vàn, Vinh : Sinh-hny, Huế : Đức-ibanh, Viêntiane : Việt-hóa, Uông-bý : Mai-linh rue Vernaz.

Và khắp các linh nhungen nơi treo biển đại-lý Thành-xa đều có bán.

C'est écrit :

Tôt ou tard vous achèterez des chemises à col **Baleine** et **Trubénisé** chez votre chemisier spécialiste

THUAN THANH LONG
15, — Rue du Riz — Hanoi

SUCCURSALE
154 — Rue du Coton — Hanoi

Thuốc Quân và xi-gà

MELIA

hút êm động
và thơm ngon

Đại-ly độc quyền L. RONDON et Cie Ltd

21 Boulevard Henri Rivière — Hanoi

THUỐC TRƯỜNG-SINH NGÂM RU'OU'

Cao hổ-cốt, tặc-kè, Sâm, Nhung, Tầm gửi cây giàu, cao Kim-anh, Cam-khởi tử, Tô-hợp-hương, Bông-trùng hạ-thảo, và nhiều vị thuốc bồ qui giá theo trong bài thuốc *Trường-sinh Gia-truyền* chế luyện thành bánh thuốc này. (Dùng rượu ta, rượu ty hay rượu vang tốt mà ngâm). Hương-vị rất thơm, uống ngon tuyệt trần, không có rượu thuốc, rượu bồ nào ngon bằng. Uống rượu này ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí, nhớ lâu, bồ tinh, sinh huyệt, nhan sắc quang nhuận, trừ được các tật bệnh, suốt đời mạnh khỏe, trẻ mãi không già. Bởi vậy gọi là « Bánh Trường-Sinh ».

Người khỏe mạnh uống càng tăng sức khỏe, người nào yếu đau như kề dưới đây uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả : Những người đau mỏi khói, các bà sau khi mới sinh nữ, người ở nơi nước độc, người bị bệnh ngã nước, bệnh phong tích, bệnh ho, hen, xryen, bệnh thở, bệnh vàng da (cả trong lòng trắng con mắt cũng vàng) bệnh té thấp, bệnh nhức xương, bệnh ăn không tiêu, ngủ không được, bệnh di tinh, mộng tinh, thận hư, đau lưng, bốc hỏa, các ông giao hợp yếu, các bà huyết xấu, kính không đèn, ra khí hư, những người đại tiện không đều, nước tiểu không trong, uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả.

CÁCH DÙNG : Hộp lớn (giá 1p.00) ngâm thành 3 chai (litre). Hộp nhỏ (giá 0p.35) ngâm (thnh mêt cta (litre) trong một ngày là dùng được. Mỗi chai rượu bồ này đàng giá 3p.00, uống hết lại chế thêm rượu vào cho đến lúc nhạt thì thôi. Nếu muốn đặc, muốn ngọt, ngâm thật nhiều bánh thuốc, ít rượu, sẽ nhận một thứ rượu khai vị (apéritif) rất quý để uống trước khi ăn cơm và trước khi đi ngủ rất bồ, mà lại có đủ sức trừ được các bệnh nứa đã kẽ trên. Nếu chỉ cần ngon rượu để uống được nhiều kh ng say, không mệt, không bốc nhức đầu thì ngâm thật ít thuốc và nhiều rượu. Nam phu lão ấu và người có thai đều dùng được. Trước khi ngâm rượu bóc bồ bao sáp đi. Xin nhận kỹ hiệu phạt 12 tag, có chánh phủ chứng nhận, của nhà thuốc Hồng-Khé.

NHÀ THUỐC HỒNG-KHÉ

Tổng-cục tại 88 Route de Hué (ngay trước cửa Chợ Hôm) Hanoi và có đại lý các nơi, là một nhà thuốc có danh tiếng của người Việt-Nam đã được thường bồi tình vàng và bằng cấp ban khen. Mua thuốc Hồng-Khé xin nhận kỹ giấy hiệu phạt 12 tag có chánh phủ chứng nhận kẽo lâm thuốc giả. Có biển sách *Gia-dinh Y-tracie và Hoa-Nguyễn* (đam-Nang Cố, ửi tinh hóa giao ngan).

Nhà thuốc LÊ HUY-PHACH

Có sách Bảo vệ gia đình biểu các ngài. Ở xa xin gửi 0p04 timbre tiền cước phí.

VẠN NĂNG LINH BỒ

rất hay,
Giúp người khỏe mạnh đó đầy vang dồn.
Uống vào ăn ngủ đều ngon,
Tinh thần minh mẫn để con khác người.

Vạn Năng Li h Bồ 1p.00

Các cụ thô hồn hèn, giàn cột lồng lẻo, t ăn ít ngủ, dùng V. N. L. B. súc hõe lại ngay. Các Ngài lâm việc mệt, quẩn trú, mệt mỏi thè chát, dùng V. N. L. B. lập tức thấy đỡ chịu.

Các bà huyết hư, gầy yếu, da dê bạc aburyc, phiền muộn trong lồng, bệnh vặt

luôn luôn, dùng V. N. L. B. lập tức khanh lồng. Bách bệnh đều tiêu.

Các Cô các Cậu nam nữ học sinh, tinh thần quấn bách, hay quên, hay sợ, sức khỏe không đều, dùng V. N. như ý sở cầu.

LƯƠNG-NGHI BỒ-THẬN thuốc thản,
Mộng, Di Tnh lanh các phản nguy nan.
Thủ-dâm bệnh thản chan chan,
Lưỡng-Nghi uống đến khỏi toàn vẹn ngay.
Lưỡng Nghi Bồ Thản 1p.00

Li, mộng, lanh tinh hại cho sức khỏe, sinh ra dù các thứ bệnh : mờ mắt, tai, khí, khí xuất thi mồi gối, quẩn ưng, thực lá vắt và dù đường, ấy chì bởi thận yếu mà sinh ra, phải lập tức công L. N. B. T. là khỏi bệnh, mà như

ý. Thủ dâm thực là tai hại cõi tinh thần và sức khỏe, đã làm một cách khổn đốn cho thận già mà hại cho đường tử túc. [Những ai đã mắc cái hại thủ dâm ấy, lập tức dùng L. N. B. T. mà chữa, cho cuội đời được tươi trẻ, tương lai được rực rỡ.]

Có đại lý khắp các tỉnh và cần nhiều đại lý ở các phủ, huyện, đồn, có hỏa hổng, lương tháng, điều kiện dễ dàng

Nhà thuốc LÊ-HUY-PHACH
N. 19, Boulevard Cia-Long (Hàng Giò) — HANOI

QUẢNG CÁO **C P A**
các ngài trao cho

*comptoir de publicité
artistique*

5-7 Julien Blanc
HANOI — Tél. 1254

Directeur Nguyễn Trọng Trạc

trong nom và xếp đặt
bao giờ cũng có

hiệu quả

*Soir de
Capri*

48, FERBLANTIER
◆ HANOI ◆

chì giùm
ai măc **BỆNH LAO**

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khát khát, ho có đàm trắng, xanh vàng, môi thối, bình nhơn có khi bị thành nóng lạnh, mà đã diễn tri thuốc Tây, Nam không dứt, nên uống thuốc già truyền của cụ Trịnh hải Long (nội tò ông đốc học Hào). Thuốc đã cứu dặng muôn ngàn người. Có 2 thứ : thứ 5p. và thứ 3p. 50.

Ở xa mua thuốc gửi mandat cho ông :
TRINH VAN HAO
Directeur École
Villa N° 110 Rue Vassogne
TÂN-DỊNH, Saigon

LY ĐỊ YÊN HÀ

phải uống ngay
Nam nhân Nam tri ở đời này
Quảng đèn đẹp tầu mau di chử
Điu dắt nhau lên khỏi vũng lầy

Ly-dị Yên-hà thủy 1p.00

Bạn trẻ đã chót da mang vào làng cùng lợ. Không vất vả gì, tinh thần minh thoát sái, phải man man tình ngô, kia mẫn, mà riu rất nbau lên khỏi vũng lầy. trời Âu bế Ái những tranh đua. Đây, Rồi chỉ bảo cho dân em làng thoát sái một đỗi khi dung : Ly-dị Yên-hà, đề xe lá: Tiêu tụy.

PHONG TÌNH mà vướng phải gal,

Thuốc Lê-Huy-Phach thực tài thực hay.
Uống vào bệnh khỏi mau thay,
Ngày ngày nứa tiếng đó đầy vang dồn.

Giang-mai, cù đinh thiên pháo, phát số 10 (0p50). Nếu vừa đái buốt, vừa có máu, lai ra mủ, dùng « Thanh Niên Cù Khô Hoàn » số 70 (1p20) — Lâu chua tuyệt ngọt, tiêu tiện độc, có vần... dùng « Tuyệt Trùng » số 12 (0p60) và « Bảo-Mệnh thang » (0p15) kèm với nhau, được — Lại ra mủ, dùng thuốc « Lậu Nữ » khói dễ dàng.